

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра англійської філології і перекладу
імені професора І.В. Корунця

Кваліфікаційна робота магістра з перекладознавства
на тему: «Стратегії передачі фразеологізмів у політичних промовах сучасного
політичного дискурсу»

Студентки групи МПа 06-21
факультету перекладознавства
освітньо-професійної програми
Перекладознавство: професійно-
орієнтований переклад
(англійська мова і друга іноземна мова)
за спеціальністю 035 Філологія
Ходарченко Анастасії Володимирівни

Допущена до захисту
«___»_____ 2022 року

Завідувач кафедри англійської філології
і перекладу імені професора І. В. Корунця

_____ проф. Ніконова В.Г.
(підпис) (ПІБ)

Науковий керівник:
доцент кафедри,
кандидат філологічних наук Тронь Т.В.

Національна шкала _____
Кількість балів: _____
Оцінка:ЄКТС _____

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE

KYIV NATIONAL LINGUISTIC UNIVERSITY

Korunets Department of English Philology and Translation

Master Degree Thesis in Translation Studies

under the title: “Strategies for the transfer of phraseology in the political speeches of modern political discourse”

Group MPa 06-21
School of translation studies
Educational Programme Translation
Studies: Specialized Translation
(English and Second Foreign Language)
Majoring 035 Philology
Anastasiia V. Khodarchenko

Research supervisor:
T.V. Tron
Candidate of Philological Sciences,
Associate Professor

Kyiv – 2021

Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра англійської філології і перекладу
імені професора І. В. Корунця

Затверджую:
Завідувач кафедри англійської філології
і перекладу імені професора І.В. Корунця
_____ (підпис)
д.ф.н., проф. Ніконова В.Г.
“15” вересня 2021 р.

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу магістра з перекладознавства

студентки 1 курсу МПа 06-21 групи факультету перекладознавства КНЛУ
Ходарченко Анастасії Володимирівни

(ПІБ студента)

спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська, **освітньо-професійної програми Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)**

Тема роботи «Стратегії передачі фразеологізмів у політичних промовах сучасного політичного дискурсу»

Науковий керівник Тронь Тетяна Володимирівна

Дата видачі завдання “15” вересня 2021 р.

Графік виконання кваліфікаційної роботи магістра з перекладознавства

№ п/п	Найменування частин і план кваліфікаційної роботи	Графік виконання	Підписи студента і керівника
1.	Аналіз наукових першоджерел і складання бібліографії	Жовтень 2021 р.	
2.	Написання теоретичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 1)	Листопад 2021 р.	
3.	Добір мовного матеріалу тексту і складання Додатку (100 англійськомовних речень та їх переклад)	Грудень 2021 р.	
4.	Аналіз мовного матеріалу тексту, який досліджується, і написання аналітичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 2)	Березень 2022 р.	
5.	Проведення перекладацького аналізу досліджуваного мовного явища і написання практичної частини кваліфікаційної роботи (розділ 3)	Травень 2022 р.	
6.	Написання вступу і висновків дослідження, подання завершеної кваліфікаційної роботи науковому керівнику для попереднього перегляду	Вересень 2022 р.	
7.	Попередній захист кваліфікаційної роботи і подання завершеної кваліфікаційної роботи на кафедру	05 жовтня 2022 р.	
8.	Оформлення документації (відгуки) і підготовка презентації до захисту кваліфікаційної роботи	Жовтень 2022 р.	
9.	Захист кваліфікаційної роботи магістра з перекладознавства	Грудень 2022 р.	

Науковий керівник _____ (підпис)
Студент _____ (підпис)

**ВІДГУК НАУКОВОГО КЕРІВНИКА
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА З ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА**

студентки 1 курсу групи МПа 06-21 факультету перекладознавства спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), , перша – англійська, освітньо-професійної програми Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)

Ходарченко Анастасії Володимирівни

(ПІБ студента)

за темою «Стратегії передачі фразеологізмів у політичних промовах сучасного політичного дискурсу»

Відповідність кваліфікаційної роботи нормативним вимогам (необхідне позначити √ або +)		
1.	Наявність основних структурних компонентів	☐ усі компоненти присутні , ☐ один компонент відсутній ☐ декілька компонентів відсутні
2.	Відповідність оформлення, посилань і списку використаних джерел нормативним вимогам	☐ повна відповідність ☐ незначні помилки в оформленні ☐ оформлення неправильне
3.	Відповідність побудови вступу нормативним вимогам	☐ повна відповідність ☐ відповідність неповна ☐ не відповідає вимогам
4.	Відповідність огляду наукової літератури нормативним вимогам	☐ повна відповідність ☐ відповідність неповна ☐ не відповідає вимогам
5.	Відповідність аналітичної частини дослідження заявленій меті та завданням	☐ повна відповідність ☐ відповідність неповна ☐ не відповідає вимогам
6.	Відповідність практичної частини дослідження нормативним вимогам	☐ повна відповідність ☐ відповідність неповна ☐ не відповідає вимогам
7.	Відповідність висновків результатам теоретичної та практичної складових дослідження	☐ повна відповідність ☐ відповідність неповна ☐ не відповідає вимогам

Особиста думка керівника _____

Кваліфікаційна робота _____ може бути (не може бути)

(ПІБ студента)

рекомендована до захисту

(підпис керівника)

(_____)
(ПІБ керівника)

” ___ ” _____ 2022 рок

РЕЦЕНЗІЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА З ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

студентки 1 курсу групи Мпа 06-21 факультету перекладознавства спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська, освітньо-професійної програми Перекладознавство: професійно-орієнтований переклад (англійська мова і друга іноземна мова)

Ходарченко Анастасії Володимирівни
(ПІБ студента)

за темою «Стратегії передачі фразеологізмів у політичних промовах сучасного політичного дискурсу»

	Критерії	Оцінка в балах
1.	Наявність основних компонентів структури роботи — загалом 10 балів (усі компоненти присутні – 10 , один компонент відсутній – 5 , декілька компонентів відсутні – 0)	
2.	Відповідність оформлення роботи, посилань і списку використаних джерел нормативним вимогам до кваліфікаційної роботи — загалом 10 балів (повна відповідність – 10 , поодинокі огріхи у форматуванні – 8 , незначні помилки в оформленні – 6 , значні помилки в оформленні – 4 , оформлення переважно не відповідає вимогам – 0)	
3.	Відповідність побудови вступу нормативним вимогам — загалом 10 балів (повна відповідність – 10 , поодинокі огріхи стилістичного характеру – 8 , несуттєві помилки у формулюваннях – 6 , суттєві помилки у формулюваннях – 4 , не відповідає вимогам за структурою і змістом – 0)	
4.	Відповідність огляду наукової літератури нормативним вимогам — загалом 10 балів (повна відповідність – 10 , несуттєві помилки у формулюваннях – 8 , недостатня кількість проаналізованих іноземних джерел (мін. 30%) – 6 , відсутній критичний аналіз наукових праць – 4 , не відповідає вимогам за структурою і змістом – 0)	
5.	Відповідність аналітичної частини дослідження заявленій меті та завданням — загалом 10 балів (повна відповідність – 10 , несуттєві огріхи стилістичного характеру – 8 , несуттєві помилки при аналізі фактичного матеріалу – 6 , суттєві помилки при аналізі фактичного матеріалу – 4 , відсутність власного аналізу фактичного матеріалу (100 речень) – 0)	
6.	Відповідність практичної частини дослідження нормативним вимогам — загалом 10 балів (повна відповідність – 10 , несуттєві огріхи стилістичного характеру – 8 , несуттєві помилки при перекладі фактичного матеріалу – 6 , суттєві помилки при перекладі й аналізі фактичного матеріалу – 4 , відсутність перекладацького аналізу фактичного матеріалу (100 речень) – 0)	
7.	Відповідність висновків результатам теоретичної та практичної складових дослідження — загалом 10 балів (повна відповідність – 10 , несуттєві огріхи стилістичного характеру – 8 , неповне висвітлення результатів дослідження – 6 , часткове висвітлення результатів дослідження – 4 , не відповідає результатам дослідження – 0)	

Усього набрано балів: _____

(ПІБ рецензента)

(підпис рецензента)

” ” _____ 2022 р

ЗМІСТ

ВСТУП	1
РОЗДІЛ 1	
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ У МОВОЗНАВСТВІ І ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ	
1.1 Фразеологізми та ідіоми як мовне явище	4
1.2 Перекладацькі стратегії відтворення фразеологізмів та ідіом	8
1.3 Особливості політичного дискурсу та специфіка його перекладу	15
Висновки до розділу 1	28
РОЗДІЛ 2	
ТИПОЛОГІЯ І ФУНКЦІЇ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ У ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ	
2.1 Семантична класифікація фразеологізмів у політичному дискурсі	29
2.2 Структурні моделі фразеологізмів у політичному дискурсі	33
2.3 Прагматичні функції фразеологізмів у політичному дискурсі ...	36
Висновки до розділу 2.....	36
РОЗДІЛ 3	
ВІДТВОРЕННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ У ПЕРЕКЛАДІ ТЕКСТІВ ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ	
3.1 Способи еквівалентного відтворення українською мовою фразеологізмів у перекладах текстів англомовного політичного дискурсу	36
3.2 Застосування перекладацьких трансформації при перекладі фразеологізмів англомовного політичного дискурсу	41
Висновки до розділу 3.....	55

ВИСНОВКИ	56
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	78
СПИСОК ДОВІДКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ	78
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ.....	85
ДОДАТКИ	59
Додаток А.	59
SUMMARY	91

ВСТУП

Зв'язок між мовою та політикою виражається у тому, що жоден політичний режим не може існувати без комунікації.

Оскільки політичні дії являються мовними діями, то специфіка політики полягає у її дискурсивному характері

В лексиці політичного дискурсу відбиваються фрагменти соціального досвіду, що зумовлений основною діяльністю даного народу. Існування тих чи інших лексичних одиниць пояснюється практичними потребами.

При вивченні будь-якої іноземної мови відбувається зіткнення з історією і культурою даного народу, оскільки мовлення і культура тісно пов'язані між собою. Важливою складовою частиною будь-якої мови є фольклор, тобто народна творчість, в тому числі прислів'я, ідіоми і приказки.

Неможливо зрозуміти сьогодення і побачити минуле будь-якого народу, не знаючи його історію. Зв'язок історії і культури народу з мовою особливо яскраво проявляється на фразеологічному рівні. Різноманітність фразеологізмів відображає специфічні національні риси, а вони вже корінням своїм йдуть в історію народу, її побут та традиції.

Політична мова є дуже лексично насиченою, оскільки реципієнт дослухається до тієї особистості, що здатна викликати у нього емоційний відгук, тобто, коли політик здатен вербально співвідносити себе, переконати, викликати довіру.

Фразеологізми виступають одним з прийомів досягнення комунікативної цілі політика, адже активно використовуються і можуть використовуватися задля досягнення цілей поставлених політикою і стати інструментом для забезпечення доступності викладу інформації.

Проблемою особливостей функціонування та перекладу фразеологічних

одиниць займались такі науковці, як В. Виноградов, В. Карабан, С. Влахов, , І. Чернишова, В. Жуков, М. Алефіренко, Я. Баран, О. Білоус, І. Зимомря, Т. Шіппан.

Актуальність дослідження зумовлена зростаючим інтересом до політики та політичних діячів, визначення прагматичних тактик та стратегій комунікативних актів та методів їх реалізації за допомогою лінгвістичних, психологічних та риторичних засобів впливу на адресата. Одним із аспектів варто зазначити активне функціонування фразеологізмів у політичному дискурсі, в політичних промовах, бо вони якнайкраще відображають всю суть. Оскільки граматичні та лексичні системи у мові оригіналу і мові перекладу можуть бути різними, це і може викликати неабиякі труднощі під час перекладу і виникнення у подальшому професійних труднощів.

Метою дослідження є аналіз лексичних та семантичних особливостей фразеологізмів у англійськомовних політичних промовах, визначення видів та способів їх перекладу українською мовою. Досягнення поставленої мети передбачає вирішення таких завдань:

- 1) розкрити зміст поняття «політичний дискурс», «фразеологічна одиниця»;
- 2) визначити роль та функції фразеологічних одиниць в промовах політиків;
- 3) класифікувати фразеологічні одиниці за морфологічно-синтаксичною та за структурно-семантичною класифікаціями;
- 4) запропонувати та обґрунтувати способи перекладу, обрані для перекладу дібраного фактичного матеріалу.

Об'єктом дослідження є фразеологічні одиниці, що вживаються англійськомовними політиками в публічних виступах.

Предметом дослідження даної роботи є способи передачі фразеологічних

одиниць, що функціонують у політичних промовах англійськомовних політиків, українською мовою.

Матеріалом дослідження слугують 100 промов англійськомовних політичних діячів.

Для досягнення мети дослідження використовувалися такі методи: загальнонаукові методи: аналіз лінгвістичних наукових джерел для з'ясування розробленості проблеми, метод теоретичного аналізу (визначення основних понять, пов'язаних з фразеологією), а також були застосовані спеціальні лінгвістичні методи: описовий метод – для вивчення та систематизації фразеологічних одиниць в промовах, аргументації обраних перекладацьких прийомів; зіставний – для виділення спільних та відмінних рис у досліджуваній лексиці; структурний метод – для дослідження специфіки структури фразеологізмів і застосування методик аналізу за безпосередніми мовними складниками; елементи кількісного аналізу для презентації результатів дослідження.

Теоретичне значення роботи полягає в можливості застосування результатів роботи в подальшому дослідженні лексико-семантичних особливостей фразеологічних одиниць, що вживаються в політичних промовах, вивченні перекладу фразеологічних одиниць в жанрі політичного дискурсу.

Практичне значення полягає в тому, що отримані результати можуть використовуватися у спецкурсах при викладанні філологічних дисциплін, в процесі проведення занять з практичного курсу перекладу англійської мови.

Структура. Дипломна робота складається з вступу, трьох розділів (з висновками до кожного), загальних висновків, списку використаних джерел та одного додатку.

Загальний обсяг роботи – сторінки.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ У МОВОЗНАВСТВІ ТА ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ

1.1 Фразеологізми та ідіоми як мовне явище

Термін «ідіома» загалом розуміється як незалежна лінгвістична галузь, яка має справу зі стійкими словосполученнями, визначеними певним перенесенням сенсу [23]. Наука що вивчає ідіоми називається – фразеологія.

Фразеологія - це дисципліна, яка займається фразеологічними одиницями, тобто стійкими поєднаннями слів [20].

Фразеологія представляє культуру, звичаї нації, забобони, традиції та спогади про історію країни. Фразеологічні одиниці можуть зробити мову людей більш барвистою, багатогою та різноманітною. За допомогою фразеологізмів ви можете відчувати багатство нації та її культури і, як наслідок, мову. Більш того, це найяскравіше та найдемократичніше поле лексики. Відсутність навчання та знання ідіом може призвести до непорозумінь між людьми. Фразеологічні одиниці можуть бути єдиним, що зображує деякі дії, речі, умови, обставини чи явища.

Між науковцями немає згоди щодо офіційної термінології, що використовується із групами слів, і про те, як слід визначати ідіом. За словами В.В. Виноградова [7], фразеологічну одиницю слід використовувати для терміну фразеологізм. Західні вчені вважають за краще використовувати термін ідіоми.

Фразеологічні одиниці - це високоінформативні мовні одиниці, які неможливо визначити лише як спосіб прикрасити мовлення. Вони є однією з лінгвістичних універсалій, оскільки не існує мов без ідіом.

Відповідно до класифікації В. В. Виноградова [7], існує три типи фразеологічних одиниць:

1) Фразеологічні колокації (поєднання)

Вони частково мотивовані. Вони містять один компонент, що використовується у прямому значенні, а інший - у переносному значенні.

Наприклад:

meet the demand; to come of a poor second; to take something for granted

2) Фразеологічні єдності

Вони явно мотивовані. Їх емоційні якості ґрунтуються на образі, створеному цілим.

Наприклад:

to ride the high horse - вести себе вищо, гордовито, надмірно. Зображення засноване на людині, насадженій на коня настільки високо, що вона дивиться на інших зверху;

a fish out of water- особа, яка знаходиться у незручному місці поза своїм звичним або належним середовищем;

to lose one's head-- не знати, що робити, або сходити з розуму

3) Фразеологічний злиття

Вони є абсолютно невмотивованими групами слів, які представляють, як їх назва свідчить про найвищу стадію злиття. Значення компонентів повністю поглинається змістом цілого, його виразністю та емоційними властивостями.

Наприклад:

to come a cropper- прийти до катастрофи;

at sixes and sevens- в розгублен в розгубленості або в розбіжності;

neck and crop- цілком, повністю, ретельно.

Тематична або етимологічна класифікація фразеологічних одиниць Л. П. Сміта [3].

Ця класифікація вважається найдавнішою і іноді її називають етимологічною. За цим принципом фразеологізми класифікуються за джерелами походження,

джерелом, що відноситься до певної сфери людської діяльності, життя природи, природних явищ тощо.

3. Структурний принцип класифікації фразеологізмів

Цей принцип ґрунтується на здатності фразеологізмів виконувати ті самі синтаксичні функції, що й слова.

- 1) Вербальний (to run for one's life; to make a song and dance about something; to sit pretty)
- 2) Субстантивний (dog's life; white lie; tall order; red tape)
- 3) Прикметниковий (as nervous as a cat; brand new; spick and span)
- 4) Прислівниковий (in cold blood; by a long chalk; for love or money)
- 5) Вставні слова (goodness gracious! sakes alive! Good Heavens!)

Фразеологічні одиниці можна класифікувати за способами їх утворення, за ступенем вмотивованості їх значення, за структурою та за значенням частини мови.

Наступна класифікація заснована на А.В. Куніна [20]. Кунін класифікував фразеологізми за способом їх утворення.

Є два шляхи: первинний і вторинний.

Основними способами утворення фразеологізмів є такі, коли одиниця утворена на основі вільної словогрупи.

- 1) за допомогою передачі значення термінологічних слів-груп (у космічній техніці: launching pad (термінологічне значення – стартова площадка; передане значення – відправний пункт).
- 2) шляхом трансформації їх значення (granny farm – пансіонат для людей похилого віку; Trojan horse – комп'ютерний вірус).
- 3) за допомогою алітерації (a sad sack - нещасний випадок; culture vulture – людина, що цікавиться мистецтвом).
- 4) за допомогою виразності (My aunt! Hear, hear!

- 5) за допомогою спотворення групи слів (odds and ends)
- 6) за допомогою архаїзмів (у коричневому дослідженні – у похмурій медитації)
- 7) уживаючи речення в іншій сфері життя (that cock won't flight можна використовувати як вільну групу слів, коли воно використовується в спорті (півнячі бої), воно стає фразеологічним одиницею, коли вживається в повсякденному житті. життя, тому що вживається метафорично)
- 8) використовувати якийсь нереальний образ (to have butterflies in the stomach – сильно нервувати)
- 9) використанням висловів письменників чи політиків у повсякденному житті (corridors of power (Сноу); locust years (Черчіль); the winds of change (Мак Мілан)

Вторинні способи утворення фразеологізмів використовують, коли фразеологізм утворений на основі іншої фразеологічної одиниці.

- 1) конверсія (to vote with one's feet – vote with one's feet)
- 2) зміна граматичної форми (make hay while the sun shines – to make hay while the sun shines)
- 3) аналогія (curiosity killed the cat – care killed the cat)
- 4) контраст (acute surgery – cold surgery; fat cat – thin cat)
- 5) скорочення прислів'їв чи приказок (you cannot make a silk purse out of a sow's ear – to make a sow's ear)
- 6) запозичення фразеологізмів з інших мов або як перекладні позики (living space (нім.); to take the bull by the horns (лат.); або за допомогою фонетичних запозичень (sotto voce (італ.); meche blanche (франц.).

Семантичними стилістичними ознаками, що зв'язують множинні вирази в одиниці фіксованого контексту, є порівняння, контраст, метафора та синонімія.

Наприклад: as like as two peas (порівняння); more or less, sooner or later (контраст); a lame duck, a pack of lies, arms race (метафора); by leaps and bounds, proud and haughty (синонімія); as good as gold, as fit as a fiddle (алітерація,

порівняння); now or never, to kill or cure (алітерація та контраст).

1.2 Перекладацькі стратегії відтворення фразеологізмів та ідіом

Однією із головних проблем, що виникають під час перекладу фразеологічних одиниць полягає у тому, що вивчення проблематики перекладу ідіом є нове і не достатньо розвинуте. Серед видатних науковців що працювали над даною проблематикою, слід виділити: І. В. Корунець, В. П. Шаянський, Н. Н. Амосова, В. П. Жуков, В. В. Виноградов.

Переклад фразеологічних одиниць (ідіом) це надзвичайно складне явище, адже для адекватного перекладу фразеологічної одиниці перекладач повинен врахувати і повністю передати всі його складові, а саме: образний, образотворчий, емоційний, стилістичний та національно-етнічний компоненти.

Ідіоматичні або фразеологічні вирази - це структурно, лексично та семантично закріплені фрази або речення, що мають переважно значення, яке не складено сумою значень їх складових частин[20].

Переклад ідіом є дуже доволі комплексна проблема та потребує ґрунтовного вивчення. По-перше, ці труднощі пов'язані з проблемою їх ідентифікації, оскільки постійна фраза може сприйматися як вільне, нестійке поєднання слів. По -друге, з їх етноспецифічністю перекладач не повинен локалізувати текст і передавати певну етноспецифічність деяких виразів. По -третє, труднощі пов'язані з їх емоційною насиченістю, яка може відрізнитися в мовах.

С.І. Влахов [8]виділяє два типи перекладу сталих фраз: фразеологічні та не фразеологічні. Метод перекладу ідіом фразеологічним шляхом поляє у тому, що фразеологічна одиниця перекладається за допомогою пошуку аналогу (еквіваленту) або аналогу. Серед не фразеологічних методів перекладу найбільш розповсюдженими є калькування, контекстуальна заміна та метод опису.

1. Метод перекладу ідіом шляхом добору фразеологічних еквівалентів (Phraseological equivalent)

Найкращим методом перекладу ідіом є використання відповідних ідіом у мові

перекладу, оскільки це гарантує не лише передачу змісту, а й відтворення образності та виразності англійського висловлювання. Кількість повних еквівалентів відносно невелика, оскільки носії англійської та української мови мають різний світогляд і культуру. culture (make black white – робити чорне білим; an old dog will learn no new tricks – старого пса новим фокусам не навчиш; there is no smoke without fire – немає диму без вогню)

2. Метод перекладу ідіом шляхом пошуку фразеологічних аналогів (Phraseological analogues)

Кількість образних фразеологізмів, які збігаються за змістом і образністю в англійській та рідній мовах, відносно невелика. Значно частіше перекладачеві доводиться використовувати українські фразеологізми, за змістом подібні до англійських, але в основі яких лежить інший образ. (absence makes the heart grow fonder – відстань посилює почуття; ill news travels fast – погані вісті не лежать на місці; a friend in need is a friend indeed – при горі та в лиху годину пізнаєш вірну людину)

3. Дослівний переклад (калька) (Literal translation (calque)).

Іноді перекладач, намагаючись зберегти образність оригіналу, перекладаючи фразеологізм, який не існує еквівалента, немає аналога в рідній мові, вдається до буквальної передачі зображення. . Цей метод можна використати, якщо в результаті калькуляції ми отримаємо вираз, образ якого легко сприймається українським читачем і не справляє враження непридатності загальноприйнятих норм української мови. (one swallow does not make a summer – одна ластівка не робить літа; do the business – робити діло)

4. Описовий переклад (Descriptive translation.)

Якщо англійська фразеологія не має в рідній мові еквіваленту чи аналога, а дослівний переклад може призвести до незрозумілої буквалізму, перекладач повинен відмовитися від передачі образів і використовувати описовий переклад – з поясненням змісту фразеологічної одиниці через вільне поєднання слів. (one man's meat is another man's poison – про смаки не сперечаються; make two bites

of the cherry – ділитися чимось дуже малим).

5. Переклад ідіом шляхом контекстуальної заміни (Contextual substitution)

Контекстуальні заміни в перекладі полягають у тому, що перекладач намагається знайти такий український фразеологізм, ніби й не відповідає за значенням англійській фразеології, але досить точно передає її зміст у конкретному контексті (you never know what you can do till you try – очі бояться, а руки роблять; dog does not eat dog – собака собаці хвоста не відкусить; let well alone – не буди лихо, поки воно спить).

І.В. Корунец [16] виділяє наступні методи перекладу і передачі фразеологічних одиниць:

1. Переклад ідіом способом добору абсолютних еквівалентів (By choosing absolute/complete equivalents)

Це метод перекладу, за допомогою якого кожна складова частина ідіоми мови - джерела зберігається в мові -цільовій без змін. Компонентні частини включають усі поняття, а також лексично заряджені функціонали, які сприяють лексичному значенню ідіоматичного/фразеологічного виразу. Умовні компоненти також створюють основні образи (мальовничість), виразність та переносні (конотативні) значення ідіоматичних виразів. До перекладу за допомогою еквівалентів вдаються, коли йдеться про ідіоми, які походять з одного джерела в обох мовах, про які йдеться.

2. Переклад ідіом способом добору близьких по значенню еквівалентів (Translating of idioms by choosing near equivalents)

Існує багато фразеологізмів, і речення, що походять з обох мов із загального джерела, можуть мати, на відміну від абсолютних еквівалентів, один або навіть більшість їх компонентів, відмінних, ніж у цільовій мові. Наприклад, baker's/printer's dozen- чортова дюжина; the devil is not so black as he is printed- не такий дідько/чорт страшний, як його малюють; a lot of water had flown/run under the bridge- багато води сплигло відтоді; love is the mother of love- любов породжує любов; measure twice, cut once- сім раз одміряй, один раз одріж.

3. Переклад ідіом способом ідіоматичних аналогів (Translating by choosing genuine idiomatic analogies)

Багато англійських фразеологізмів та ідіом мають подібне значення в українській мові. Такі вирази іноді дуже близькі за своїм конотативним (метафоричним) значенням також в англійській та українській мовах. Останні в кожній з двох мов містять також прислів'я та приказки, а також так звані стандартизовані та стійкі розмови: *he that mischief hatches mischief catches*- хто іншим лиха хоче, сам має/хто іншим йому копає, сам у неї потрапляє; *to have the ready tongue* за словом у кишень не лізти; *to keep body and sole*- жити надголодь/насилу зводити кінці з кінцями; *like mistress, like maids*-блуко від яблуні недалеко падає; *there is no use crying over spilt milk*-що з воза впало, те пропало; *beat a dead horse*-товкти воду в ступі.

4. Переклад ідіом шляхом добору наближених аналогій (Translating idioms by choosing approximate analogies)

Деякі ідіоматичні та стійкі вирази мови вихідної мови можуть мати своєрідну природу їх складових частин або своєрідне їх поєднання, і таким чином формувати національно своєрідну виразність та мальовничість компонентних образів. Останні складають якийсь прихований зміст, який здебільшого не зовсім явний і зрозумілий, недостатньо перехідний, щоб іноземець його впіймав.

Як наслідок, не існує справжніх фразеологічних аналогій для одиниць у цільовій мові. Оскільки це так, їх лексичне значення може бути виражене лише за допомогою наближених аналогій або шляхом пояснення, тобто описовим способом. Ці аналогії лише незначною мірою схожі на ідіоми мови оригіналу, хоча можуть бути не менш мальовничими та виразними, ніж варіанти мови оригіналу: *kind words butter no parsnips* годувати байками солов'я; *to lose one's breath* кидати слова на вітер; *to make a cat's paw of something* чужими руками жар вигрібати; *a joint in one's armour* Ахіллесова п'ята (вразливе місце); *the sow loves bran better than roses* кому що, а курці просо; *more power to your elbow* ні

пуху, ні луски!; to come off scot free вийти сухим з води; to be finger and thumb водою не розлити.

5. Описовий переклад ідіоматичних і множинних виразів (Descriptive translating of idiomatic and set expressions)

Деякі фразеологізми та ідіоми можна перекласти лише за допомогою експлікації. Цей метод називається описовим перекладом. Існує кілька способів перекладу цього типу:

1) одним словом: out of a clear blue of the sky раптом, зненацька; to pall and peel грабувати/оббирати; poor fish йолоп, нікчема; red blood відвага, хоробрість; to sell smoke підманювати; to set a limit to smth. обмежувати, стримувати; to set at large звільнювати; to go aloft померти;

2) за допомогою вільних сполучень слів: to run amock нападати зненацька на першу-ліпшу людину; school miss соромлива, недосвідчена дівчина; to sell someone short недооцінювати когось; to sham Abraham удавати з себе хворого.

3) передано реченням або довшим поясненням: a wet blanket і людина або обставина, що розхолоджує; well day (well-day) день, коли у хворого не погіршувався стан здоров'я (час між приступами гарячки, малярії тощо); wise behind млявий, що погано міркує; white elephant подарунок, якого важко позбутися (те, що приносить більше турбот, ніж користі); yes man (yes-man) людина, що з усіма згоджується, тільки підтакує.

Отже, деякі ідіоми можна легко перекласти, а деякі з них можуть бути завданням для перекладачів. Перш за все, важливо враховувати природу ідіоми, її літературний, розмовний та історичний аспекти. Переклад ідіом є творчим, тому перекладач може запропонувати нові варіанти перекладу. Однак мета перекладу завжди залишається незмінною – повністю передати цільовою мовою лексичне значення і, якщо це можливо, передати структурні особливості, виразність і мальовничість.

Досягнення адекватності та еквівалентності при перекладі – ціль будь-якого перекладу. Кожен переклад означає лише зміну мовного коду, оскільки

для виражень одного й того ж змісту різні мови користуються різними засобами.

Переклад ідіом – одна з найскладніших задач у перекладі. Труднощі перекладу ідіом полягають у тому, що їх переклад можливий лише на основі контексту або загальної логіки речення, за умови відсутності більшого контексту, бо помилка під час їх перекладу може призвести до повного спотворення сенсу оригіналу.

Важливо не лише добре знати мову на яку перекладаєш, а й похідну мову, бо через незнання фразеологічного шару рідної мови з'являються спотворені фразеологізми чи ідіоми, що не існують у мові.

Ідіоматичні або фразеологічні вирази – структурно, лексично і семантично сталі вирази або речення, значення яких не закріплено за розумінням суцільного значення його частин [Кунін]. Ідіоми функціонують в речах як стійкі метафоричні моделі, що володіють цінністю для соціуму. Їх сенс можна віднести прихованого, бо вони не мають вербального вираження.

Характерною особливістю ідіоматичних виразів є їх образний, тобто метафоричний характер і вживання. Саме ця природа робить їх відмінними від структурно ідентичних вільних сполучень слів.

Наприклад: red tape (вільне сполучення слів) червона стрічка - red tape (ідіома) канцелярський формалізм (бюрократизм); play with fire (вільне сполучення слів) гратися з вогнем біля багаття; гратися з вогнем (ідіома)-наражатися на небезпеку. Відповідно можна зробити висновок, що ми особливістю перекладу ідіом, перш за все, є достовірною передачею не значення словосполучення, а передача метафоричного змісту.

Для перекладача важливо, перш за все, передати образ фразеологізму, а не його мовну структуру. У випадку, якщо немає абсолютного еквіваленту, слід прибигати до передачі за допомогою відносного еквіваленту, у тих випадках, коли при збереженні значень англійського вираження в українській мові є деякі відмінності: all is not gold that glitters - не все то золото, что блестит (відмінність

лише у порядку слів), not to see the wood for a trees - за дерев'ями не бачити лісу (відмінність лише у порядку слів).

Проте деколи лексичне значення може збігатися з їх прямим, тобто не має метафоричного значення і це значно полегшує їх розуміння та переклад.

Наприклад: to make way дати дорогу; to die dog's death здохнути як собака; to receive a hero's welcome зустрічати як героя; wait a minute/a moment зачекайте хвилинку/ один момент

Існує багато англійських та українських ідіом, прислів'їв та приказок, які мають національні літературні образи та відображають традиції, звичаї, спосіб поведінки чи побут народу. Їх значення, через відсутність подібних ідіом у мові перекладу, можна передати описово, тобто через звичайну експлікацію. Деколи такі ідіоми можна перекласти лише за допомогою одного слова. Пор.:

Наприклад: an odd/queer fish дивак (Кентерберійська казка небувальщина, вигадка); blue bonnet («синій берет») шотландець. Однак найчастіше значення такого роду ідіом передається за допомогою вільних словосполучення: to cut off with a shilling позбавити когось спадщини. Аналогічно українською: зуби з'їсти на чому - to have great experience in something; кивати/накивати п'ятами – to go quickly. Зрозуміло, що ці ідіоми можна перекласти і дослівно, проте згубиться метафоричний зміст мови оригіналу.

1.3. Особливості політичного дискурсу та специфіка його перекладу

Дискурс – це складний соціолінгвальний феномен сучасного комунікативного середовища, який, по-перше, детермінується (прямо чи опосередковано) його соціокультурними, політичними, прагматично-ситуативними, психологічними та іншими (конституючими чи фоновими) чинниками, по-друге, має "видиму" – лінгвістичну (зв'язний текст чи його семантично значущий та синтаксично завершений фрагмент) та "невидиму" – екстралінгвістичну (знання про світ, думки, настанови, мету адресанта, необхідні для розуміння цього тексту) структуру і, по-третє, характеризується спільністю світу, який упродовж розгортання дискурсу "будується" його репродуцентом (автором) та інтерпретується реципієнтом (слухачем, читачем тощо) [28, с. 25].

У 70-х роках Е. Бенвеніст запропонував антропоцентричну парадигму мови, що дозволила розглядати дискурс як "функціонування мови у живому спілкуванні". Він одним із перших надав слову дискурс термінологічне визначення – "мова, яку привласнює той, хто говорить" [7, с. 137]. Отже, розширивши поняття і сприйняття дискурсу саме як комунікативного явище, що відрізняється від тексту, своїм тісним зв'язком із усним мовленням, цільовою аудиторією та автором промови, а головне із словниковою структурою мови.

Комунікативний дискурс як засіб соціальної взаємодії є новою формою політичної, наукової, організаційної й технічної сили суспільства, за допомогою якої індивід чи сукупність індивідів здійснюють обмін інформацією. Виконуючи зв'язну функцію, комунікативний дискурс виступає найважливішим механізмом становлення індивіда як суспільної особистості і провідником настанов соціуму, що регулюють дії учасників дискурсивного діалогу.

О. С. Фоменко у своїй дисертації дає наступне визначення дискурсу.

Політичний дискурс може бути визначений як сукупність усіх мовленнєвих актів у політичних дискусіях, а також правил публічної політики, які оформилися згідно існуючих традицій та отримали перевірку досвідом [31, с. 4].

У сучасному суспільстві політичний дискурс виступає дуже цікавим явищем, яке постійно розвивається. Політичний дискурс являє собою віддзеркалення суспільно-політичного життя країни, він несе у собі елементи її культури, а також містить у собі риси національного характеру, загальні і національно-специфічні культурні цінності [32, с. 243].

Важливо підкреслити, що будь-яке лінгвістичне і комунікативне явище – це мінлива і жива субстанція, що являє собою широкий простір для проведення досліджень і детального вивчення його особливостей, аспектів та впливу на життя суспільства. Політичний дискурс як явище багатогранне, у сучасному світі, а саме у сучасній науці займає свою нішу на стику різних дисциплін, до яких входять і лінгвістика, і перекладознавство, і політологія і соціолінгвістика, а також і культурологія. Як і зазначає Г. Л. Жуковець у своїй дисертації, наприкінці ХХ – початку ХХІ століть аналіз мовних явищ у лінгвістиці, в першу чергу англістиці, поступово набуває міждисциплінарного характеру. Міждисциплінарний підхід є доцільним і для аналізу політичного дискурсу. Ментальна модель політичного дискурсу поєднує фрагменти загальних ментальних моделей у певний історичний час, для нього характерними є обмеженість у часі, взаємодія із ЗМІ [16, с. 5]. Саме це і спонукає враховувати не лише суто вербальну частину комунікації, а й багато інших, позалінгвальних факторів, що впливають на комунікативний процес.

З огляду на те, що вербальний склад політичного дискурсу постійно змінюється, адже змінюється суспільство та історичний час, в якому він з'являється, у сучасній лінгвістиці політичний дискурс досліджується як джерело неологізмів.

Важливим фактором впливу на формування дискурсу є ідіостиль

політика, у зв'язку з чим, вивчаються також особливості вербального оформлення виборчих кампаній політичних партій, техніка переговорів, моделі вирішення конфліктних ситуацій.

Необхідно зазначити і наступне питання, розглянуте Г. Л. Жуковцем. Підвищення інтересу до вивчення різних, в тому числі лінгвістичних і риторичних особливостей сучасного політичного дискурсу, зумовлене низкою причин, серед яких найголовнішими виступають поєднання вербальних і невербальних компонентів у сучасній комунікації та диверсифікація політичного дискурсу, що зумовлена розвитком інформаційних технологій [16, с. 6].

Політичний дискурс як комунікативне явище включає і наступні важливі характеристики: у політичному дискурсі поєднуються риси різних стилів мовлення: офіційно-ділового (спільні риси – клішованість, формульність резолюцій звітів та інших політичних документів), суспільно-політичного (спільні риси – лексичні одиниці), наукового (спільні риси – значний власний термінологічний фонд, мова політології як науки), стилю художньої літератури (спільні риси – синкретичність, гетерогенність, відкритість політичного словника, емоційне навантаження політичної лексики) [16, с. 9].

Головна мета політичного дискурсу – переконати аудиторію – зумовлює постійну антропосрямованість політичного дискурсу. Це вимагає урахування когнітивних, психологічних і соціальних параметрів аудиторії, рівня освіти, професійної та регіональної належності, віку і статі. На мовному рівні це відбивається на виборі лексичних одиниць, наприклад, спеціалізованої лексики, жаргонізмів, використанні звертань і привітань на мові або відповідному діалекті аудиторії [32, с. 241].

Іншою характерною рисою політичного дискурсу є його двомовність чи двозначність. Не дивлячись на відкритість, прямоту і інформативність тексту політичної промови, дискурсу все ж таки властиве замовчування певних фактів, або навмисне спотворення істини, з метою досягнення бажаного впливу на

аудиторію та бажаного результату. Тут доцільно навести твердження В.В. Паніна: "Специфічною рисою агітаційно-політичних текстів є їх спільна комунікативна установка на, те щоб зацікавити, захопити, запевнити адресата, повівши за собою". Далі у своїй статті він зазначає чотири типи двозначності у політичному дискурсі, а саме: 1) евфемізми; 2) жаргон; 3) бюрократична мова; 4) так званий "пишномовний стиль".

Отже, політичний дискурс поєднує у собі і лінгвістичні, і комунікативні ознаки, і реалізується у суспільстві як промова, яка належить одній політичній особі, з її характерними мовними особливостями, відображає мовні, соціальні та культурологічні особливості народу, в якому здійснюється, і орієнтований на певну цільову аудиторію, зі своїми психологічними та етнічними особливостями. Політичний дискурс становить складнощі для перекладача, адже його адекватний переклад із високим рівнем передачі прагматики промови передбачає передачу мовою перекладу і особливостей ідіостилю мовця, і соцікультурологічних особливостей, а також засобів політичної двозначності.

У сучасному просторі ЗМІ політичний дискурс набуває певних спільних характеристик, які розкривають саме поняття дискурсу і дають чіткий аналіз цього мовного явища, що полегшує роботу перекладача при подальшій роботі з промовою. Тут, ми вважаємо доцільним зазначити, що у своїй статті "Політичний дискурс як предмет політологічної філології" В. З. Дем'янков [14, с. 35] виокремлює наступні ознаки сучасного політичного дискурсу:

1. Оціночність та агресивність політичного дискурсу.

Оскільки терміни політичний і моральний мають оціночний компонент, в лінгвістичному дослідженні завжди фігурують міркування позалінгвістичні.

Так, коли намагаються охарактеризувати особливості "тоталітарського" дискурсу, неминуче вводять в опис етичні терміни:

- "Ораторство": домінує декламаторській стиль звернення,
- Пропагандистський тріумфалізм,

- Ідеологізація всього, про що говориться, розширене вживання понять, які іноді суперечать логіці;

2. Перебільшена абстракція і науковість:

- Підвищена критичність та "гарячість";
- Насиченість лозунгами, пристрасть до заклинання;
- Агітаторській запал;
- Превалювання "Зверхнього Я";
- Формалізм партійності;
- Претензія на абсолютну істину.

Ці властивості виявляють полемічність, взагалі притаманну політичному дискурсу і відрізняють його від інших видів мовлення. Ця полемічність позначається, наприклад, на виборі слів і являє собою перенесення військових дій з поля бою на театральні підмостки [12, с. 112].

Отже, полемічність політичної мови - своєрідна театралізована агресія. Направлена полемічність на навіювання негативного ставлення до політичних противників, на нав'язування (як найбільш природних та безперечних) інших цінностей і оцінок. Для будь-якого політичного дискурсу також характерні насиченість неологізмами, інтернаціоналізмами, клішованими фразами. Як зазначає К. С. Серажим основними елементами прагматичної структури дискурсу є прагматичний фокус, що маючи характер універсалів відображає найбільш загальні та істотні ознаки дискурсу [28, с. 15]. Також, важливою ознакою є і його соціальна спрямованість, тобто вплив, за допомогою мовних засобів здійснюється на певну групу соціуму. Окрім цього, політичний дискурс значною мірою формується залежно від особистого ідіостилу промовця, його іміджу, визначаючи насиченість тими чи іншими мовними засобами, та використання тих чи інших мовних, риторичних і психологічних прийомів.

Отже, політичний дискурс – це складне і багатогранне лінгвістичне явище, яке, особливо раніше, тісно пов'язували із поняттям зв'язного тексту, і яке наприкінці двадцятого століття отримало свої відмінні риси, характеристики і особливості. Дискурс як комунікативне явище є об'єктом досліджень не лише лінгвістики або філології, а також і ряду інших дисциплін,

адже він виступає на стику мовного, риторичного, психологічно, соціального простору, та культурної традиції. Політичний дискурс як один із різновидів дискурсного жанру, динамічне і дуже актуальне поняття, що протягом останніх двадцяти років активно вивчається вченими із різних наукових сфер. Політичний дискурс має чітку соціальну направленість, прагматичний фокус, залежність від ідіостиллю мовця, а також віддзеркаленням політичного, соціального і певною мірою культурного життя як нації, що у свою чергу створює ряд труднощів для роботи перекладача. Значна кількість проблем виникає під час перекладу, також через насиченість метафорами, неологізмами, клішованими фразами, які не мають чітко встановлених і однозначно прийнятих еквівалентів, а також наявність засобів політичної сугестії створює додаткові складнощі. Тож у наступному розділі розглянемо основні прийоми і способи передачі всіх перерахованих аспектів, зумовлених переважно екстралінгвістичними, соціокультурними факторами впливу на мову і зміст політичного дискурсу.

Дипломатичний дискурс утворився внаслідок бурхливого розвитку міжнародних контактів, становлення незалежних держав, зміцнення культурних і політичних зв'язків. Внаслідок цього розвитку і сформувалися особливості політичного дискурсу українських провідних діячів політики, так само і англійських та американських, які обов'язково слід враховувати під час перекладу. Адже передача екстралінгвістичних аспектів будь-якого тексту чи дискурсу становить мету перекладача, іноді надзвичайно важливу для правильного сприйняття та розуміння реципієнтом отриманого повідомлення.

Спілкування на міжнародному рівні визначають і регулюють правила протоколу, особливі норми етикету й церемоніалу. Вони визначають не тільки поведінку дипломатів та глав держави, проведення важливих заходів міжнародного рівня, а й оформлення дипломатичної документації.

Отже, у наступному розділі ми намагатимемося сформулювати та пояснити основні відмінності англійського та українського політичного дискурсу, а також розкриємо складнощі, що виникають під час перекладу англійського дискурсу українською мовою, і наведемо способи передачі

повного змісту і прагматичного аспекту під час перекладу політичного дискурсу.

Невпинно зростаюча роль політиків у вирішенні першочергових проблем людства викликала збільшення інтересу до вивчення політичного дискурсу різних країн. Однак необхідно підкреслити, що в останні десятиріччя ХХ століття вивчалися, переважно, окремі аспекти політичного дискурсу. Також досліджувалися різні аспекти сучасного політичного дискурсу на матеріалі англійської, німецької, іспанської та шведської мов. Увага приділялась аналізу індивідуального стилю політиків, випадкам комунікативних невдач, найбільш ефективним і поширеним стилістичним і риторичним прийомам, що застосовувались у промовах політиків [25, с. 8].

Для того, щоб зрозуміти основні характеристики англійського та українського політичного дискурсу слід провести аналіз і виділити основні відмінності між ними, що безперечно допоможе перекладачеві направити переклад того чи іншого політичного дискурсу у правильне русло.

Отже, щоб реципієнт не лише отримав повну інформацію зазначену мовцем і автором дискурсу, але і піддався тому впливу, на який і розрахований дискурс, тобто щоб зберегти прагматичний вплив. Адже політична промова направлена, перш за все, на досягнення бажаного політиком результату, і на привернення цікавості народу, аудиторії на свою сторону.

Фразеологізми є невичерпним джерелом мовної експресії. У художній та публіцистичній промові фразеологізми часто вживаються в їхній звичайній фразеологічній формі з властивим їм значенням. Журналісти часто використовують у промові фразеологічні звороти, щоб посилити експресивність промови. Притаманна фразеологізмам образність поживляє оповідання, надає йому жартівливого, іронічного забарвлення.

Відповідно до М.А. Русину, політика є одним із найпоширеніших у світі галузей мовної діяльності, що становить інтерес для лінгвістичних досліджень. «Політика в сучасному світі є своєрідним художнім твором, оскільки в політичних текстах часто використовуються прийоми, характерні для художньої літератури» (Русин, 2007).

Фразеологізми в політичному дискурсі викликають особливий інтерес через те, що вони є способом емоційної оцінки в рамках мовної ситуації, оскільки, як справедливо зазначає А. А. Каримова, фразеологізми служать «способом емоційної оцінки об'єкта, а також мовним висловом оціночної концептуалізації світу» (Каримова, 2003).

Мета політичного дискурсу – пробудити в адресаті наміри, дати ґрунт для переконання та спонукати до дії. Тому ефективність політичного дискурсу можна визначити щодо цієї мети. Йдеться політика оперує символами, та її успіх визначається тим, наскільки ці символи співзвучні масової свідомості: політик має вміти торкнутися потрібну струну у цій свідомості (Снітко, 1999). На думку Т.М. Снітко, далеко не завжди таке навіювання виглядає як аргументація: намагаючись залучити слухачів на свій бік, не завжди вдаються до логічно зв'язкових аргументів. Іноді досить просто дати зрозуміти, що позиція, на користь якої виступає адресант, лежить на користь адресата.

Важлива особливість політичного дискурсу полягає в тому, що політики часто намагаються завуалювати свої цілі, використовуючи такі лінгвістичні засоби, як еліпсис, метафоризація, евфемізм, дисфемізм, особливу інтонацію та інші прийоми впливу на свідомість опонентів.

В даний час відбувається швидка зміна жанрів дискурсу, зумовлена, насамперед, активним впливом ЗМІ на повсякденне життя людей. Телебачення та комп'ютерне комунікативне середовище намагаються стерти межу між звичайним та інституційним спілкуванням.

Політичний дискурс характеризується установкою на «вплив, вплив, тиск, навіювання, агресивність, маніпуляцію поведінкою та когнітивними структурами реципієнта» (Evans, Green, 2009). Для досягнення всіх цих цілей застосовуються різноманітні вербальні та невербальні засоби.

Netroots (2003) – політичні активісти, які використовують для спілкування блоги в Інтернеті (Evans, Green, 2009);

Fed – має кілька значень: федеральний уряд; державний чиновник,

fence-mending – зміцнення своїх політичних позицій у ході спілкування з широким колом виборців, зокрема у своєму виборчому окрузі (Evans, Green, 2009);

Toinainstreet – проводити передвиборчу кампанію на головних вулицях міст чи районів (Evans, Green, 2009);

doorbell-ringing - проводити агітацію в будинках і квартирах (Evans, Green, 2009).

Іншими словами, у сучасному світі фразеологія активно затребувана у сфері міжнародних відносин. Величезне значення набули питання, пов'язані з діалогом культур Сходу та Заходу. При тісній взаємодії лінгвокультур в умовах глобальної економіки, фразеологія використовується як інструмент комунікації, який може зблизити учасників комунікації, або зробити їх непримиренними ворогами.

Під фразеологією розуміють як науку про стійкі висловлювання, і розділ мовознавства, основний функцією якого вивчення функціонування стійких мовних одиниць, як-от прислів'я, приказки, крилатих слів і висловлювання з погляду семантичної єдності.

Фразеологія взаємопов'язана з різними гуманітарними дисциплінами, але велике значення має взаємозв'язок із лінгвістичними науками, основним об'єктом вивчення яких є слово. Дані цих наук дозволяють вивчити фразеологізм з точки зору семантики і виділити різні типи значення у сфері фразеології. Слово у складі фразеологізму має свій фонетичний образ, який може змінюватись у процесі використання фразеологізму.

Величезний внесок у вивчення фразеологізмів зробив Ш. Баллі, який вперше систематизував фразеологізми за рівнем стійкості у своїх наукових працях, де були описані 4 групи фразеологізмів:

- 1) вільні словосполучення;
- 2) звичні поєднання;
- 3) фразеологічні лави;
- 4) фразеологічні єдності.

Пізніше Ш. Балі виділяється дві групи фразеологізмів: вільні поєднання та фразеологічні єдності, що стало основою теорії еквівалентності фразеологічної одиниці слову та виділення фразеологічних зрощень.

Як нам відомо, кожен народ окремої країни має свою культурну спадщину, історію розвитку, соціальний устрій, що протягом років у своїй сукупності і формує його менталітет, зумовлюючи психологічні особливості сприйняття життя, чинить безперечний вплив на його свідомість і утворює значним чином модель поведінки у своїй країні, тим самим визначаючи соціальну поведінку, соціальні прагнення, рівень домагань. Усе це у кінцевому рахунку утворю картину політичного життя країни кожного члена нації. Тим самим окремий народ очікує і потребує певних дій від політиків, що і є ключовим для політичного діяча під час формування агітаційної програми і конкретно промови. Український народ і американський чи англійський значно відрізняються своїм менталітетом, історією, традиціями, що і відображається у політичному дискурсі як і в інших сферах життя. Безперечно існують спільні риси, схожі особливості для політичного дискурсу як комунікативного та лінгвістичного явища, але прагматичний ефект, і мовні засоби досягнення кінцевої мети промови і виконання результату відмінні. Тож далі, розглядатимемо український та американський дискурс, з метою виділення основних відмінностей та взагалі особливостей, і їх важливість для здійснення перекладу.

Як зазначає К. С. Серажим у своїй статті "Сучасний український політичний дискурс: формування нового стилістичного канону" докорінні політичні зміни в Україні кінця ХХ століття супроводжувались радикальними змінами і в суспільно-політичній свідомості, що вплинуло на систему мови в цілому, і на мовні засоби, що вживаються у політичному дискурсі зокрема Нові умови функціонування ЗМІ сприяють формуванню нового стилістичного канону, під яким ми розуміємо єдність структурних та змістових принципів організації мовних одиниць. Його основу складають норми відбору й сполучення мовних елементів у тексті відповідно до завдань комунікації [29].

На ритуалізацію політичної мови в радянські часи цілком слушно вказують А.Н. Баранов і Е. Г. Казакевич. На їхній погляд, ритуалізація мови є неодмінною умовою функціонування політичної культури, основаної на тому, що супер-его "народ" займає в політичному дискурсі, тобто в ситуації політичної комунікації, одночасно два місця – і суб'єкта ("від імені якого усе робиться"), й адресата ("в ім'я якого усе робиться"). У політичній культурі такого типу "досягнення згоди відсувається на задній план, а то й зникає взагалі - домовлятися ні з ким" [4, с. 14]. Іншими словами, в доперебудовні часи політична мова не виконувала функції засобу комунікації, отже, повноцінного політичного дискурсу як такого не існувало. А.Н. Баранов і Е.Г. Казакевич формулюють цей факт так: "у політичному дискурсі "народ" як супер-его був поданий у вигляді окремих неавтономних псевдополітичних суб'єктів, що не перебували в реальному діалозі, але імітували його, мимоволі ритуалізуючи політичну комунікацію [4, с. 15-16]. Справжній політичний дискурс став можливим лише у посттоталітарну добу.

Негнучкість і формульність як визначальні ознаки радянського політичного дискурсу визначає О.В. Какоріна; за її спостереженнями, радянський політичний дискурс (особливо в період від середини 60-х - до середини 80-х років) становив собою неприродно стабільну систему. Коло тем було заздалегідь задане, оцінки були соціально санкціоновані, існувала вироблена система фразеологічних засобів, використовувалися відібрані в ході становлення традиції способи - кліше [18, с. 18].

Для мови наших днів характерним є розвиток тенденцій, що з'явилися у період перебудови. Комунікація стає адресною, діалогічною. На зміну "розмитому" "ми" приходять конкретне "я". Повертаються лексеми, що у радянський період вийшли зі щоденного вжитку у зв'язку зі зникненням реалій, які вони позначали в українському минулому (віче; правиця (праве крило парламенту)). Актуалізації "застарілої" лексики великою мірою сприяє відродження духовних традицій, культурних цінностей і суспільних реалій, які були втрачені чи заборонені у добу тоталітаризму. З іншого боку, значна частина політичної лексики, що донедавна становила поняттєву основу

політичного дискурсу, перейшла у розряд потенційних історизмів, які позначають явища радянського минулого (політбюро, соціалістичний табір) [29].

У Сполучених Штатах внаслідок зростання зв'язку політики та капіталу, проведення масштабних виборчих кампаній, розвитку високих технологій та ЗМІ, нарешті, завдяки особистісним якостям видатних американських президентів був створений сучасний інститут президентства, складовою частиною якого став політичний дискурс. Характерними рисами сучасного американського політичного дискурсу слід вважати його розвиток у тісному зв'язку із ЗМІ, наявність президентської риторики як його складової, його ціннісну орієнтацію, дотримання принципу політичної коректності, посилену увагу до проблеми прав жінок та положення етнічних меншин. Головними риторичними прийомами залишаються використання методів контрасту, протиставлення, повтору, виділення ключових понять [31, с. 5].

Для успішного досягнення адресантом своєї мети більш важливим виявляється створення вдалого іміджу, складовими якого виявляються в однаковій мірі як ораторські здібності промовця, так і його зовнішній вигляд, фото- та телегінічність.

За час існування політичної комунікації сформувався словник політичної термінології, центральними поняттями якого є невелика кількість суто політичних понять. Переважну більшість слів, що утворюють глосарій політичних термінів, було запозичено з інших сфер. У ньому зустрічаються усталені вирази, запозичені з Біблії (All things to all men, Eleventh Commandment, fight the good fight, Armageddon), клерикальні, церковні терміни (party faithful, party elders, bleeding heart, gray eminence), слова з творів Шекспіра (strange bedfellows), Вордсворда (Happy Warrior), Еліота (wasteland), запозичені зі сфери спорту, зокрема, термінологія кінських перегонів (dark horse, running mate, front runner, bolt, shoo-in), з області військової справи (campaign, camps, boom, spoils, rally, regular, hundred days, man on horseback, war horse). Глосарій політичних термінів включає також одиниці з жаргону засобів

масової інформації (off the record, authoritative sources, backgrounder, dope story, leak, plant, not for attribution), а також терміни, пов'язані з рухом за громадські права (black power, white power structure, Freedom Now, backlash, We Shall Overcome, soul, tokenism, Uncle Tom, Jim Crow, segregation, stand in the doorway) [31, с. 8].

Питання, пов'язані з проблемами жінок та представників етнічних груп, є одними з центральних у дискурсі сучасних американських політиків. Всі лексичні поняття, що стосуються жінок та етнічних меншин, з'являються у політичному дискурсі, переважно, у позитивному контексті. Політики, як правило, звертаються до них, пов'язуючи їх з ціннісними поняттями [31, с. 15]. Можемо, також, додати, що у сучасному політичному дискурсі США діяльність жінок оцінюється як позитивна.

З усіх видів комунікативних дій для дипломатичного дискурсу характерніша інтенціональна дія "переконання", що виявляється в різних етноспецифічних модусах-вчинках, мовних та комунікативних стереотипах. На основі повної вибірки з протокольних формул у дипломатичних промовах, можна зробити висновок, що український дипломатичний дискурс є стриманішим і менш експресивним, ніж англомовний.

Окрім відмінних рис, є звичайні спільні, характерні для політичних промов і на теренах України і на американському просторі. Українські та американські дипломатичні промови несуть на собі відбиток офіційно-ділового стилю, якому властива логічність, об'єктивність, чіткість, замкнутість і консервативність у доборі синтаксичних конструкцій та лексичних засобів вираження, брак емоційності, стереотипність, підкреслена ввічливість і увага до адресата (аудиторії). Необхідними атрибутами стилю дипломатичних документів є складні синтаксичні конструкції, політологічна лексика з елементами військової, юридичної тощо, особлива терміносистема. У дипломатичній терміносистемі переважають інтернаціоналізми, слова набувають іншого значення, ніж у літературній мові, або використовується лише один з лексико-семантичних варіантів полісемічного слова. Національне забарвлення протокольним текстам забезпечують етноспецифічні компоненти -

цитати, алюзії, компліменти [25, с. 8]. Саме на такі мовні одиниці і явищі слід звертати увагу під час перекладу, адже вони переносять інформацію, що містить екстралінгвістичні дані, та наділені значним прагматичним аспектом.

Політичний дискурс завжди відкритий інноваціям, часто в ньому з'являються нові мовні засоби для впливу на суспільну свідомість. Але фразеологію слід використовувати з обережністю, оскільки мова є інструментом, здатним зблизити або віддалити учасників комунікації.

Отже, ми навели основні характеристики як українського так і американського сучасного політичного дискурсу, які обов'язково слід враховувати під час перекладу.

РОЗДІЛ 2

ТИПОЛОГІЯ І ФУНКЦІЇ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ У ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ

2.1 Семантична класифікація фразеологізмів у політичному дискурсі.

Фразеологічне значення відрізняється від лексичного значення слова. Фразеологізм має конкретне цілісне значення. Узагальненість семантики фразеологізму - це основне, що дозволяє виділити їх у самостійну мовну одиницю.

Найбільш відома семантична класифікація фразеологізмів належить академіку В. В. Виноградову. Він запропонував розділити всі фразеологізми на три групи: фразеологічні зрощення, фразеологічні єдності та фразеологічні поєднання. Найвищим ступенем ідіоматичності володіють фразеологічні зрощення, їх значення не мотивовано значеннями складових їх компонентів. Як правило, невмотивованість значення фразеологізму обумовлена змінами, що відбулися з його лексичними компонентами та з його синтаксичною структурою: до його складу можуть входити застарілі слова, використовувати синтаксичні конструкції, що не відповідають нормам сучасної російської мови. Однак «основною ознакою зрощення є його семантична неподільність, абсолютна невиводимість значення цілого з компонентів».

Як було зазначено вище, однією з найінформативніших Класифікацією є дослідження А. В. Куніна. Розглянемо все знайдені фразеологічні одиниці з точки зору їх структурно-семантичних та граматичних особливостей, щоб отримати дані про частотності використання ФО кожного із видів. У структурно-семантичній класифікації фразеологічних одиниць виділяється чотири класи: номінативно-номінативно-комунікативний, вигуківий і модальний, комунікативний. Номінативний клас виявився другим із усіх класів за частотністю

Вживання ФО (39,5%). Далі проведемо аналіз вживання фразеологічних одиниць за підкласами:

Субстантивні ФО є одні з найчисленніших номінативних ФО.

Цей підклас фразеологічних одиниць виконує функцію називання предметів, дій чи явищ. Розглянемо використання номінативної субстантивної ФЕ на прикладі виступу Т. Мей на тему взаємин Сполученого Королівства та Євросоюзу: «Yes, there will be ups and downs in the months ahead. Як у будь-якій негатації, не один буде отримувати всі, що вони ». У наведеному уривку автор використовує вираз ups and downs (пер. «злети та падіння»), яке утворено за допомогою сполучного зв'язку. Дана фразеологічна одиниця є повністю переосмисленою, оскільки обидва знаменних компонента використовуються над своєю прямому значенні.

Ад'єктивні ФО становлять одну з найменш вживаних груп номінативних ФЕ. Наприклад, у своїй заяві Т. Мей каже: «That worry stems from a conviction that the values on which all of our successes have been зроблено може бутинеобхідним. They may look to us as old as the hills, we might think that they will always be there...». Вжита автором фразеологічна одиниця (as) old as the hills (пер. «старо як світ, само собою зрозуміло») є класичним прикладом компаративної ФЕ, оскільки містить у собі порівняння основного компонента (old) з об'єктом порівняння (the hills) за допомогою зв'язки у вигляді союзу as.

Адвербіальний підклас ФО також представлений найбільшим кількістю номінативних фразеологізмів, що використовуються в політичній сфері. У виразі: «I believe that seeking the common ground and being prepared to make compromises in order to make progress does not entail a rejection of our values and convictions by one iota, rather it is precisely the way to defend them». Мей використовує оборот one iota, яке походить від фразеологізму not one/an iota (пров. «ні на йоту»). Ця ФО є некомпаративною якісною адвербіальною ФЕ міри та ступеня.

Підклас прийменникових ФО складають одновершинні фразеологізми, які виконують сполучну функцію. Розглянемо вживання таких ФО на прикладі виступу Дж. Хілі: «NATO2030, authored with John Bew as the British expert on the

Reflections Group, calls on NATO members states to put collective defence at the forefront of consultation... and ensure actions do not undermine the utility and cohesion of the Alliance». Прийменникова ФО at the forefront of у значенні «бути у пріоритеті, у центрі уваги» є мотивованої ФО.

Другим класом фразеологічних одиниць є номінативний та номінативно-комунікативний клас. Він складається з дієслівних ФО та є найчисленнішим (52,3%). У ньому виділяються некомпаративні (повністю або частково переосмислені) та компаративні ФО.

Б. Джонсон наводить відразу ряд ФО у своєму виступі: «And for squaring that circle, for finding the philosopher's stone that's enabled us to do this, I want to thank President von der Leyen ...». Обидва фразеологізми to square the circle та to find the philosopher's stone використовуються у значенні «зробити неможливе, стрибнути вище голови». Це допомагає автору посилити ефект, що виробляється на аудиторію, від кожної з одиниць, а також висловити свою оцінку.

Останні два класи фразеологічних одиниць містять набагато менше прикладів використання у порівнянні з попередніми класами. Клас вигуків і модальних ФО неміждометного характеру може містити одновершинні ФО: at all (у негативних реченнях), by no means. Так, Аннеліза Доддс, член Лейбористської партії Великобританії, сказала: 'Year later it is still just £95.85 a week – just £1.60 more than it was that day. That's one of the lowest rates in Europe... and two million workers are not covered at all». Автор використовує ФО at all у значенні «цілком, зовсім», що сприяє посиленню заперечення. Комунікативний клас ФЕ включає прислів'я і приказки.

Як згадувалося раніше, приказки мають повчальний характер, а прислів'я абстрактнішими одиницями. Проте англійські дослідники не проводять чіткого кордону між цими явищами.

У наступному прикладі Б. Джонсон у своїй промові про необхідність дотримання заходів профілактики коронавірусу сказав: «We must take action now because a stitch in time saves nine; and this way we can keep people in work...». Прислів'я можна перекласти російським аналогом «штопай дірку,

поки невелика». У даному прикладі можна помітити наявність рими, такі виразні кошти частково забезпечують стійкість ФО.

Таким чином, можемо відзначити частотність вживання кожного класу та підкласу ФО у політичному мовленні. Номінативні ФО складають 39,5% від загальної кількості одиниць: субстантивні – 9 (10,5% від усієї кількості відібраних ФО), ад'єктивні – 5 (5,8%), адвербіальні – 18 (20,93%), прийменникові – 2 (2,3%). Номінативно-комунікативні ФЕ складають більше половини всіх спожитих ФО – 45 (52,3%). Міжцільовий та комунікативний класи є найменш вживаними, кількість використаних ФО мають показники у 3 (3,5%) та 4 (4,7%) фразеологічних одиниці відповідно.

За отриманими даними найчастішим класом є номінативно-комунікативний клас ФО, що складається з дієслівних фразеологічних одиниць. Такий результат пов'язаний з тим, що в цілому англійською мовою найбільше саме дієслівних фразеологізмів. Тому й цей клас ФО, отриманий після аналізу текстів політичного дискурсу, виявився найчисельнішим. На другому місці виявляється номінативний клас, що містить одиниці, які називають реалії дійсності. Усередині нього підкласи розподілилися так: адвербіальні, субстантивні, ад'єктивні та прийменникові ФЕ, які виявилися мало характерними для політичного дискурсу. Міжцільовий та комунікативні класи розташувалися на останньому місці за частотою вживання, тому що містять набагато менше прикладів вживання фразеологічних одиниць.

2.2 Структурні моделі фразеологізмів у політичному дискурсі

Широке розуміння обсягу фразеології представлено роботах В.Л. Архангельського. Цей вчений включає до складу фразеології усі стійкі поєднання слів. Перевага такого розуміння обсягу фразеології полягає в тому, що відпадає питання, куди відносити стійкі поєднання нефразеологічного характеру, що страждає на інших фразеологізмів.

Вузьке розуміння обсягу фразеології представлено роботами Н.М. Амосової, що включає склад фразеології лише немодельовані словосполучення з переосмисленим значенням та частково предикативні обороти. Цей напрямок відрізняється від попереднього більш чітким визначенням обсягу досліджень. Але при такому вузькому розумінні обсягу фразеології до її складу не включається велика кількість стійких утворень, у тому числі пропозицій. Питання про те, в якій лінгвістичній дисципліні мають вивчатися ці освіти, залишається неясним. До того ж, розуміння Н. М. Амосової ФЕ лише як одиниці номінації суперечливе та науково не обґрунтоване.

На думку, найбільш правильне визначення ФО дає А.В. Кунін: фразеологічна одиниця - це стійке поєднання слів із повністю або частково переосмисленим значенням. Ми вважаємо, таке розуміння ФО, що стало результатом аналізу матеріалу за допомогою методу фразеологічної ідентифікації, що полегшує відмежування ФЕ на підставі об'єктивних критеріїв як від змінних поєднань слів та проміжних утворень, так і від складних слів та малих жанрів фольклору, наприклад, загадок.

Як правило, під політичною промовою ми розуміємо словесне повідомлення, направлене на адресата (аудиторію), за допомогою якого, оратор висловлює власні політичні погляди та думки або «прозовий твір, призначений для усного виголошення перед певною аудиторією з метою переконати слухачів у справедливості думок оратора і таким чином вплинути на їх волю».

Політична доповідь виголошується здебільшого керівниками держави. Вона є поширеною формою донесення та роз'яснення суспільству питань внутрішньої і зовнішньої політики країни. З нею офіційні особи виступають на з'їздах, сесіях, міжнародних форумах (це може бути також трансляція по радіо та телебаченню). Ці доповіді насичені новими ідеями, спрямованими на вирішення питань внутрішнього і міжнародного життя країни.

Залежно від змісту, мети, форми та способу виголошення промов вони поділяються на різновиди:

- інформаційні (пізнавальні), мета яких проінформувати про щось нове, невідоме, тема їх завжди актуальна й цікава;
- агітаційні (мітингові) промови завжди закликають аудиторію до певних дій чи до їх припинення;
- перекоувальні промови мають містити логічні засоби доказовості (часом цей вид розглядають як підвид агітаційної);
- розважальні мають на меті викликати насолоду в аудиторії від її сприйняття, розважити слухачів;
- повчальні промови наповнені духовними чи моральними настановами, а також можуть містити певні практичні поради;
- політичні промови стосуються актуальних проблем суспільного життя, а також можуть містити рекомендації щодо вирішення поставлених завдань;
- урочисті промови містять позитивну оцінку певної особи чи події, серед інших видів промов цей вид відрізняється піднесеною емоційністю.

З потребою виражальних засобів комунікації – вербального вираження почуттів, емоційних оцінок, засобів емоційного впливу, влучних характеристик людини, предметів, явищ, конкретизації явища чи факту – виникають фразеологізми.

Виходячи з аналізу класифікацій, можна дійти висновку, що автори визначають критерії розподілу фразеологізмів по групах, спираючись на мету дослідження, розуміння фразеології, в цілому. Існує низка варіацій класифікування фразеологічних одиниць, вони можуть характеризуватися різноманітністю граматичних, семантичних структур, функціональною та

історичною приналежністю. Граматична класифікація представлена двома різновидами: морфологічним та синтаксичним, морфологічна класифікація ґрунтується на співвідношенні фразеологізмів з певними частинами мовами (іменник, дієслово, прислівник і тд.); під синтаксичною класифікацією розуміють розподіл фразеологізмів на основі виконання синтаксичних функцій в реченні (підмет, присудок, додаток і тд.).

РОЗДІЛ 3

ВІДТВОРЕННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ У ПЕРЕКЛАДІ ТЕКСТІВ ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ

3.1 Способи еквівалентного відтворення українською мовою фразеологізмів у перекладах текстів англomовного політичного дискурсу

Одним з основних критеріїв грамотного та влучного перекладу є розуміння перекладачем сенсу фразеологічної одиниці врахування контексту та культурних особливостей. Допомогти перекладачу підбрати відповідні еквіваленти можуть фонові знання фольклору, історії, мистецтва обох народів, як мови оригіналу, так і мови, на яку здійснюється переклад. Тобто, задля досягнення адекватного перекладу, за Б. Т. Кашароковим, важливу роль відіграють такі аспекти:

А)лінгвістичний – що включає знання перекладача щодо лінгвістичних та лінгвокраїнозначних реалій, звичаїв, традицій, історичних подій;

Б)когнітивний – що формується залежно від знань перекладача тематики та предмету;

В)ситуативний – що означає здатність перекладача до усвідомлення ситуації (контексту) без ключового слова;

Г)прагматичний – що базується на суб'єктивних знаннях перекладача. Мовознавство пропонує декілька способів перекладу фразеологічних одиниць:

1) точний переклад, що зберігає загальний зміст і характер фразеологізму;

2) переклад, що характеризується видозміною окремих складових частин словесної форми – передача більш творча, ніж точна, буквальна;

3) використання прислів'їв та приказок, що є у мові, на яку здійснюється переклад, що передає своєрідний колорит оригіналу;

Найбільш дієвими видами перекладу фразеологічних одиниць є такі: дослівний (що слово в слово відповідає першоджерелу),

еквівалентно-повний (що повністю відповідає чому-небудь, може його замінити або виражати),

еквівалентно-неповний, описовий.

Дослівний переклад – це калькування, тобто, той, що здійснюється шляхом створення слова або вислову за зразком будови відповідного слова або вислову іншої мови. Цей вид перекладу є характерним для перекладу крилатих фраз.

Еквівалентно-повний переклад – полягає в підборі фразеологізму із таким самим значенням, як в мові оригіналу (такий еквівалент, що повністю відповідав би не лише значенню фразеологізму мови оригіналу, а й його внутрішній формі). Є одним із повноцінних способів перекладу фразеологізмів.

Еквівалентно-неповний – не завжди передає своєрідність фразеологізму, отже є небажаним. Здійснюється шляхом пошуку відповідного еквівалентного словосполучення з тим же значенням, але з іншою внутрішньою формою.

Описовий переклад – найменш застосовуваний спосіб перекладу, адже він частково знищує своєрідність, образність та емоційність фразеологізму

Особливість перекладу фразеологізмів полягає у своєрідності інтерпретації тексту. Насамперед йдеться про ходи передачі змісту, пошук відповідного еквівалента в мові перекладу. Нерідко фразеологічні одиниці вважають неперекладними.

Труднощі перекладу фразеологізмів політичного дискурсу полягають у їх ідентифікації, складності передачі емоційної забарвленості та підтексту, а також обумовлені особливостями їх етноспецифіки. Питання політичної фразеології, на сьогодні, мало досліджене, тому виникає необхідність визначення особливостей їх перекладу.

Відомий теоретик та практик перекладу В. Комісаров відзначає: семантика фразеологічних одиниць – це складний інформативний комплекс, що має як наочно-логічні, так і конотативні компоненти. Найважливіші з них, з погляду добору відповідності в мові оригіналу такі:

1) переносний, або образний компонент значення фразеологізму;

2)прямий, або наочний компонент значення фразеологізму, що становить основу образу;

3) емоційний компонент значення фразеологізму;

4) стилістичний компонент значення фразеологізму;

5) національно-етнічний компонент значення фразеологізму.

Інакше кажучи, в перекладі необхідно зберегти смисловий, емоційноекспресивний і функціонально-стилістичний зміст, що передається відповідним стійким словосполученням в контексті оригіналу.

Дослідження специфіки перекладу фразеологізмів в політичному дискурсі є важливим, оскільки в політичній сфері виникають і проявляються нові тенденції в розвитку мови.

Хоча фразеологічним одиницям і приділяється чимало уваги в лінгвістичних дослідженнях, однак, як і раніше, відсутній єдиний, стандартний підхід до перекладу фразеологізмів. Використання таких прийомів поновлення фразеологізмів, як розширення компонентного складу або розрив, метою яких є посилення впливу на суспільство, надання більшої жвавості і виразності мовлення, неминуче створює додаткові труднощі для перекладача. Фразеологізми будь-якої мови завжди представляють інтерес для дослідників. Фразеологічні одиниці, або ідіоми, являють собою те, що, ймовірно, можна охарактеризувати як найбільш образну і виразну частину словникового запасу мови.

Надзвичайно важливим є збереження всього обсягу рефернційних значень та стилістичного забарвлення задля здійснення адекватного перекладу німецьких фразеологізмів українською мовою. Проблема перекладу ускладнюється залежно від кількості зазначених аспектів, які мають передаватися при перекладі:

1) основний зміст висловлювання;

2) додатковий зміст висловлювання;

3) актуалізований зміст;

4) жанрово-стильова належність фразеологічних одиниць;

5) ступінь мовної стандартності (вживаності).

У їх загальному семантико-стилістичному навантаженні, фразеологізми можуть різнитися також і роллю окремих аспектів.

Окрім того, що не існує єдиного бачення щодо перекладу фразеологізмів, С. Флорін та С. Влахов висувають таку думку: «У шкалі „неперекладності” фразеологізми займають чи не перше місце».

Проте вони ж виділяють фразеологічний та нефразеологічний способи передачі.

Фразеологічний передбачає такі типи перекладу:

1. Фразеологічними еквівалентами (абсолютні, повні еквіваленти);
2. Частковими фразеологічними еквівалентами;
3. Відносними фразеологічними еквівалентами;
4. «Індивідуальними» еквівалентами.

Нефразеологічний спосіб передбачає такі типи:

1. Лексичний переклад;
2. Калькування;
3. Описовий переклад.

А також науковці виділяють контекстуальний та вибірковий переклад фразеологізмів та, на відміну від В. І. Карабан, не відносять цей тип до жодної конкретної групи.

Окремими главами класифікує В. І. Карабан переклад фразеологізмів, прислів'їв та прагматичних ідіом. Фразеологізми дослідник пропонує перекладати так:

1. Моноеквівалентний переклад (взаємовідповідність фразеологізмів мови оригіналу та мови перекладу): а) абсолютні фразеологічні моноеквіваленти; б) відносні фразеологічні моноеквіваленти.
2. Вибірковий переклад (обирається найбільш адекватний відповідник з кількох фразеологізмів-синонімів).
3. Вільний переклад:
 - а) калькування;
 - б) описовий переклад.

Прислів'я, на думку В. І. Карабан, слід перекладати такими шляхами:

1. Переклад еквівалентним прислів'ям;
2. Переклад відносним моноеквівалентом;
3. Переклад необразним відповідником;
4. Переклад варіантним відповідником (обирається одне з кількох еквівалентних прислів'їв);
5. Вільний переклад:
 - а) калькування;
 - б) дослівний переклад;
 - в) описовий.

Смисл прагматичних ідіом – повних або еліптичних сталих речень, іноді не виводиться прямо із змісту речення.

3.2 Застосування перекладацьких трансформації при перекладі фразеологізмів англомовного політичного дискурсу

Існує три типи перекладацьких трансформацій, які перекладач може застосувати під час перекладу: лексичні, граматичні та лексико-граматичні трансформації.

До лексичних трансформацій відносяться: транскрибація, транслітерація, калькування.

До лексико-граматичних трансформацій відносяться: диференціація значень, конкретизація, генералізація, смисловий розвиток, анатомічний переклад.

До лексико-граматичні: описовій переклад, випущення або вилучення, компенсація, повна реорганізація.

Оригінал: ...They know them all by heart ...

Переклад: ...Всі знають напам'ять...

У цитаті Маргарет Тетчер «...They know them all by heart ...» при перекладі застосовано метод підбору близького еквіваленту, оскільки в мові перекладу, тобто в Target Language є вираз, що по значенню відповідає англійському. Також, можна віднести такий тип перекладу до конкретизації,

Оригінал: We're not harking back to some nostalgic illusion about Britain's role in the past.

Переклад: Ми не повертаємося до якоїсь ностальгічної ілюзії щодо ролі Британії в минулому.

У поданому прикладі використано конкретизацію, бо значення ідіоми «to hark back to» означає постійно повертатися до чогось у минулому. При перекладі вся фраза локанічно подана одним словом, що і є узагальненням.

Оригінал: ...rewriting British history as centuries of unrelieved gloom, opposition and failure...

Переклад: ...переписування британської історії як віків незмінного чорної стежки, протистояння та невдач...

У цьому прикладі, якщо ідіому «unrelieved gloom» перекладати дослівно, то буде перекладено як безпросвітний морок, але в українській мові ми маємо вираз, що стосується невдач – мати або йти чорною стежкою, яка і символізує якийсь темний, тяжкий і повен перешкод етап. Тому, можемо зробити висновок, що тут застосовано метод підбору еквіваленту.

Оригінал: "Allen looked like a broken man," Mondale wrote. "He was on the verge of physical collapse and his face was ashen."

Переклад: «Аллен виглядав як зламаний чоловік», – написав Мондейл. «Він був на межі фізичного колапсу, а він був біліший від снігу».

Дослівно переклад «his face was ashen» можна перекласти як дуже блідий, проте можна так само застосувати метод перекладу – добір еквіваленту, і перекласти значно цікавіше, як потребує в нашому випадку політичний дискурс, що має на меті привернути увагу. Тому пропоную тут два варіанти перекладу: блідий, як крейда і білий як сніг.

Оригінал: Head to head we have done better than America...

Переклад: У нас вийшло краще, ніж у Америки...

Ідіома «head to head» означає йти пліч-о-пліч, що по факту означає, мати однакові умови для чогось. В даному варіанті перекладу, можна або зробити повне вилучення, що і пропонують перекладачі. Проте, можна додати драматизму і перекласти «йдучи пліч-о-пліч».

Оригінал: My Government will continue to play a leading role in global affairs

Переклад: Мій уряд і надалі відіграватиме провідну роль у глобальних справах.

Фразеологізм «play a leading role» в даному випадку перекладається методом добору еквівалента, оскільки в українській мові є аналог «грати або відігравати провідну роль».

Оригінал: Get vaccinated or face the sack

Переклад: Зробіть щеплення або звільняйтесь з роботи

У цьому прикладі маємо фразеологізм «face the sack», що дослівно перекладається як зіткнутися зі звільненням, проте, тут використано метод

конкретизації, або описового перекладу, під час перекладу не додається фраза зіткнутися, а лише звільняється.

Оригінал: My Government looks forward to an enhanced partnership with India and China

Переклад: Мій уряд сподівається на посилення партнерства з Індією та Китаєм.

Look forward to так само є фразеологізмом, що має значення – очікувати, сподіватися на щось із задоволенням. В даному випадку переклад здійснено методом описового перекладу, як і більшість висловів даного типу.

Оригінал: ... into politicians, then it's just not good enough to just talk the talk and not walk the walk”

Переклад: ... в політиків, тоді не буває недостатньо доброго, щоб не погодитися з цим

У цьому прикладі маємо фразеологічні вислови «talk the talk and walk the walk», що означають базікати і дійти висновку. В даному випадку переклад здійснюється за допомогою описового перекладу.

Оригінал: ... businesses were on the brink of collapse...

Переклад: ... підприємства були на межі краху...

Оригінал: Berliner heart, Berliner humor, yes, and a Berliner arrowy tongue

Переклад: Берлінське серце, берлінський гумор, так, і берлінський гострий язик

У цьому прикладі наведена ідіома - Arroy tongue, що при дослівному перекладі не мало би сенсу, саме тому при перекладі даного фразеологізму використовується метод добору еквіваленту в мові перекладу. В українській мові ми маємо фразеологізм гострий на язик, а в даному випадку цей фразеологізм адаптований для перекладу.

Оригінал: Perhaps this gets to the root of the matter ..

Переклад: Можливо, це сягає суті справи..

У цьому прикладі маємо ідіому «the root of the matter», що дослівно перекладалося б як корінь справи. Звісно, в переносному значенні в українській

мові деколи вживається і такий варіант перекладу, проте оскільки тут ми маємо справу з політичним дискурсом, краще було б перекласти не використовуючі дослівний переклад, а за допомогою підбору еквіваленту, присутнього в українській мові, аби зберігти більшу формальність у мовленні.

Оригінал: We have become stupidly politically correct

Переклад: Ми стали тупо політкоректними

У вищенаведеному прикладі переклад є дослівним, оскільки згідно з полісемією ми маємо декілька значень слова тупо. В даному випадку означає, що інших варіантів окрім як бути політкоректним бути не може.

Оригінал: All of us together, in and out of government, must bear the burden

Переклад: Всі ми разом, як в уряді, так і поза ним, повинні нести цей тягар.

Фразеологізм «bear the burden» перекладено методом добору еквіваленту, оскільки в обох мовах, як в оригіналі, так і в мові перекладу ми маємо фразеологізми.

Оригінал: ... to stand by our side, not get a free ride

Переклад: ... бути на нашому боці, а вирішили не втручатися

У цьому прикладі наведено фразеологізм «get a free ride», який міг би перекладатися, як дати волю, дати пройти повз. Але ми використовуємо описовий метод перекладу, щоб надати більшої ясності при перекладі.

Оригінал: We will again be the exemplar of freedom and a beacon of hope for those who do not now have freedom.

Переклад: Ми знову будемо взірцем свободи і маяком надії для тих, хто зараз не має свободи.

«A beacon of hope» часто уживаний англійський фразеологізм, переклад якого здійснюється шляхом дослівного перекладу – маяк надії.

Оригінал: Who has had some bad luck can get back on their feet ...

Переклад: Той, хто пройшов невзгоди - може встати на ноги...

В наведеному вище прикладі використано описовий метод, бо дослівно будет – кого спіткала невдача, проте краще перекласти даний фразеологізм зробивши певні зміни.

Оригінал: I'm looking forward to, over the next three years ...

Переклад: Я з нетерпінням чекаю, протягом наступних трьох років...

Look forward to так само є фразеологізмом, що має значення – очікувати, сподіватися на щось із задоволенням. В даному випадку переклад здійснено методом описового перекладу, як і більшість висловів даного типу.

Оригінал: We are going to start the engine rolling again, because...

Переклад: Ми збираємося знову почати з початку, тому що...

Фразеологізм «to start the engine rolling again» дослівно перекладати в даному випадку буде не доречно, тому перекладати його ми будемо описовим методом – знову почати з початку.

Оригінал: ...it's a one-lane highway where they get the jobs...

Переклад: ...дорога в одну сторону, де вони отримують роботу...

Оригінал: He violates the red line in the sand...

Переклад: Він виходить за межі...

Фразеологізм «the red line» семантично має значення межі, хоча дослівно буде перекладатися як червона лінія. Оскільки нам треба надати чіткості – перекладатися це буде підбором еквіваленту, оскільки згідно з полісемією, в англійській мові це так само межа.

Оригінал: It's wrong to take tax breaks with one hand and give pink slips with the other...

Переклад: Неправильно однією рукою брати податкові пільги, а іншою байдикувати..

Оригінал: ...who are barely back with their heads above water

Переклад: ...які ледве зводять кінці з кінцями

Вище наведено приклад ідіоми, що перекладена методом підбору еквіваленту, оскільки в українській мові є аналог англійській ідіомі – зводити кінці з кінці.

Оригінал: And last but not least, the economic bloc.

Переклад: І врешті решт, економічний блок.

В українській мові до ідіоми «last but not least», існує декілька відповідників – останне, але немалозначуще або так, як наведено в перекладі – врешті-решт. Вважаю, що в контексті політичного дискурсу – врешті-решт більш доречний варіант перекладу, що з одного боку можна вважати конкретизацією, а з іншого добором найближчого еквіваленту.

Оригінал: I was so surprised to see him sign on with the devil

Переклад: Я був так здивований, побачивши, підписався на ризик.

Поданий у цьому прикладі фразеологізм «sign on with the devil» не перекладається методом добору еквіваленту, а перекладається описовим методом, що, на мою думку, є більш доречним при перекладі.

Оригінал: Vote with your feet

Переклад: Голосуйте чесно

Загалом ідіома «to do something with one's feet» має значення робити щось чесно, проте під час перекладу використаний метод підбору еквіваленту, бо фраза перекладена не дослівно.

Оригінал: ...they are very, very worried about the Scottish tail wagging the English dog...

Переклад: ...вони дуже-дуже стурбовані тим, що Шотландія тримає Англію під своїм контролем...

Фразеологічний вислів «tail wagging the dog» використовується щоб описати ситуацію, коли хтось по своїй суті незначний тримає все під контролем. В даному випадку, Англія, в якій знаходиться по суті вся влада над Великобританією, в якій Шотландія являється однією з країн, що входить до Сполученого Королівства, проте не має повного контролю, впливає на Англію і тримає її під своїм контролем. В даному випадку переклад виконаний за допомогою описового методу.

Оригінал: Our public services cut to the bone.

Переклад: Наші комунальні скорочені до мінімуму.

У цьому прикладі представлена ідіома «cut to the bone», яка може так само мати декілька варіантів перекладу: різати ножом по серцю та зводити до

мінімуму. Оскільки ми маємо справу з політичним дискурсом і маємо контекст даної промови – нічого спільного по значенню до різати ножем по серцю тут немає. Саме тому, ми знову використовуємо описовий метод перекладу.

Оригінал: ... do our business in the light of day...

Переклад: ... робимо нашу справу при світлі дня...

Ідіома «do someone's business» вочевидь не має нічого спільного з бізнесом напряму. В даному випадку мова йде про займатися своїми справами і метод перекладу в даному випадку – підбор еквіваленту.

Оригінал: ... the market can spin out of control - and that a nation cannot prosper long...

Оригінал: ...and with eyes fixed on the horizon...

Переклад: ...спрямованими на..

В даному випадку не можна до уваги брати прямий переклад фрази, що зір зусереджений на горизонті. Тут мова йде про цілеспрямованість і спрямованість і концентрації на чомусь. Переклад здійснений описовим методом.

Оригінал: ... and God's grace upon us...

Переклад: ...і Божа благодать на нас...

Коли ми маємо справу з ідіомами та фразеологізмами біблійного або грецького походження – використовується метод підбору абсолютного еквіваленту, який і був використаний при перекладі цього прикладу.

Оригінал: ... I didn't know I'd end up finding a brother...

Переклад: ... Я не знав, що зрештою знайду брата...

Фраза «to end up» в даному випадку перекладена методом добору еквіваленту, бо перекладено як зрештою.

Оригінал: ...every two steps forward seems to sometimes produce one step back...

Переклад: ...кожні два кроки вперед, здається, іноді дають один крок назад...

Доволі розповсюджена англійська ідіома, що має еквівалент в українській мові. Саме тому, тут використаний метод підбору еквівалентів.

Оригінал: ..I'd like to pay tribute to the outgoing prime minister ...

Переклад: ..Я хотів би віддати належне прем'єр-міністру, що йде на посаду...

Ідіома «to pay tribute» перекладена методом підбору еквіваленту, саме тому перекладена як віддати належне, що і є найвлучнішим варіантом перекладу.

Оригінал: ...And I think the service our country needs right now is to face up to our really big challenges..

Переклад: ...І я думаю, що нашій країні зараз потрібна служба, щоб протистояти нашим справді великим викликам.

Ідіома «to face up to» перекладена методом підбору еквіваленту, оскільки в українській мові ми маємо фразеологічний вислів протистояти труднощам.

Оригінал: ...And I want a political system that people can trust and look up to once again...

Переклад: ...І я хочу політичну систему, якій люди могли б довіряти і на яку знову дивитися...

Оригінал: We have to ring the alarm every day.

Переклад: Треба щодня бити у дзвони.

Ідіоматичний вислів, використаний тут має значення підіймати тривогу і перекладений тут за допомогою описового перекладу, проте можна відслідити тенденцію, що бити у дзвони так само є ідіомою, тому більше подібне до підбору еквіваленту.

Оригінал: ...took their eyes off of Wall Street, and created a perfect storm.

Переклад: відірвали погляди від Уолл-стріт і створили ідеальний катаклізм.

Фразеологізм «a perfect storm» в англійській мові має значення дуже поганої ситуації, в якій всі лиха трапляються в один і той самий час. В поданому випадку ідіома перекладена описовим методом, проте не без конкретизації.

Оригінал: They got away scot-free.

Переклад: Вони втекли без покарання.

Фразеологізм «scot-free.» має переклад безнаказаний, тобто без жодного покарання або ушкодження. Тому метод, що використаний під час перекладу – підбор еквіваленту.

Оригінал: ... paid family leave is playing the “woman’s card”... є

Переклад: ... оплачувана сімейна відпустка грає на роль жінки

“Woman’s card” це ідіоматична фраза, яка стосується використання або сексистських, або прожіночих поглядів шляхом звинувачення інших у сексизмі чи мізогінії. Кажуть, що особа, яка використовує таке ставлення, розігрує жіночу карту, гендерну карту.

Оригінал: ... then deal me in...

Переклад: ...тоді введіть мене в курс справи...

Фразеологізм використаний тут означає дозволити комусь брати участь у чомусь разом з вами, але тут перекладений описовим методом.

Оригінал: ...same old establishment politics and stale inside-the-belt-way ideas....

Переклад: ...така ж політика старого істеблішменту і застарілі ідеї, що йдуть за поясом....

«Inside-the-belt-way ideas» дослівно буде перекладатися як запхнутий за пояс ідея, тобто застаріла. Описовий метод використаний під час перекладу цієї ідіоми.

Оригінал: And I want a political system that people can trust and look up to once again

Переклад: І я хочу політичну систему, якій люди могли б довіряти і на яку знову дивитися

«Once again» згідно з Oyster Vocabulary відноситься до ідіом, які мають переклад еквівалентом – знову.

Оригінал: so-called “gray-zone” attacks

Переклад: так звані атаки «нейтральної зони».

Ідіома «gray-zone» не буде перекладатися тут дослівно, оскільки в українській мові ми маємо еквівалент – нейтральна зона, або у цьому випадку так звана нейтральна зона.

Оригінал: ...people aren't backed up bumper-to-bumper and more capacity in our rails...

Переклад: ...люди не мають резервного копіювання у скупченнях і більше місткості в наших рейках...

Оригінал: Several weeks ago, these efforts bore fruit.

Переклад: Кілька тижнів тому ці зусилля принесли свої плоди.

Ідіома у даному випадку перекладена методом добору еквіваленту, оскільки в українській мові існує відповідний фразеологізм.

Оригінал: On behalf of the great state of Illinois, crossroads of a nation..

Переклад: Від імені великого штату Іллінойс, злиття нації..

Фразеологізм «crossroads of a nation» тут перекладається описовим методом як злиття нації.

Оригінал: Russia will pay a heavy price

Переклад: Росія заплатить велику ціну

Ідіома «to pay a heavy price» перекладено методом підбору еквіваленту, а саме заплавити велику ціну.

Оригінал: ...the pundits like to slice-and-dice our country...

Переклад: ...дослідники люблять ділити нашу країну на шматочки...

В даному прикладі використано метод описового перекладу.

Оригінал: ...the bedrock of this nation...

Переклад: ...основа цієї нації...

В даному прикладі використано метод описового перекладу.

Оригінал: ...by reaching for and working for new horizons ...

Переклад: ...досягаючи та працюючи над новими можливостями...

В даному прикладі використано метод описового перекладу.

Оригінал: US can't turn 'blind eye' to Syria.

Переклад: США не можуть відвернутися від Сирії.

В даному прикладі використано метод описового перекладу.

Оригінал: Negotiations cannot convince al Qaeda's leaders to lay down their arms.

Переклад: Переговори не можуть переконати лідерів Аль-Каїди здатися.

В даному прикладі використано методом підбору еквіваленту.

Оригінал: North Korea do not game the system.

Переклад: Північна Корея не розуміє системи.

В даному прикладі використано метод описового перекладу.

Оригінал: ... can move down a new path unless it has the choice of an open door..

Переклад: ...може рухатися по новому шляху, якщо не має вибору нових можливостей.

В даному прикладі використано метод описового перекладу.

Оригінал: ...we have tasted the bitter swill of civil war and segregation..

Переклад: ...ми скуштували гіркий напій громадянської війни та сегрегації.

Оригінал: The snow was stained with blood.

Переклад: Ім'я було заляпане.

В даному прикладі використано метод підбору еквіваленту.

Оригінал: October Surprises

Переклад: Жовтневі сюрпризи (за місяць до виборів)

В даному прикладі використано метод описового перекладу.

Оригінал: So we want that obviously to stay in play.

Переклад: Тому ми хочемо, щоб це, очевидно, залишалось в грі.

В даному прикладі використано метод дослівного перекладу.

Оригінал: I'm saying on the record

Переклад: Я висловлююсь публічно

В даному прикладі використано метод описового перекладу.

Оригінал: I've been given a lot of credit for what I did there.

Переклад: Мені віддали велику честь за те, що я там зробив.

В даному прикладі використано метод описового перекладу.

Оригінал: That's an iffy question.

Переклад: Це питання з підвохом.

В даному прикладі використано метод описового перекладу.

Оригінал: With rebellion thus sugar-coated ...

Переклад: Таким чином, під прикриттям бунту

В даному прикладі використано метод описового перекладу.

Оригінал: they have been drugging the public mind of their section

Переклад: вони напильюють громадську свідомість своєї секції

В даному прикладі використано метод описового перекладу.

Оригінал: But in a real crisis, it collapses like a house of cards.

Переклад: Проте в реальній кризі вона руйнується, як картковий будиночок.

В даному прикладі використано метод підбору еквіваленту.

Оригінал: Our party is united in offering you a very different choice: a go-to-work president.

Переклад: Наша партія єдина, хто запропонує Вам зовсім інший вибір: справді працюючого президента.

В даному прикладі використано метод описового перекладу.

Оригінал: In this lesson, I'm going to face one of my most public defeats ...

Переклад: На цьому кроці я зіткнуся з одним із моїх найбільш публічних поразок...

В даному прикладі використано метод описового перекладу.

Оригінал: .. head-on by sharing with you the speech.

Переклад: ..зуткнувшись з нею лоб в лоб, поділяючись з вами промовою.

Оригінал: our brave country must again prepare itself to survive against great odds

Переклад: наша хороброва країна повинна знову підготуватися, щоб вижити, незважаючи на великі труднощі

Оригінал: ...but our heroes are epic men of flesh and blood.

Переклад: ...але наші герої — епічні люди з плоті та крові.

В даному прикладі використано метод описового перекладу.

Оригінал: and he said I'll get back to you

Переклад: Я ще до тебе дістанусь

В даному прикладі використано метод підбору еквіваленту

Оригінал: Miss the boat

Переклад: Вже занадто пізно

В даному прикладі використано метод описового перекладу.

Оригінал: ...and one glorious nation under God.

Переклад: і один славний народ під Божою волею..

Коли ми маємо справу з ідіомами та фразеологізмами біблійного або грецького походження – використовується метод підбору абсолютного еквіваленту, який і був використаний при перекладі цього прикладу.

Оригінал: We ended catch-and-release.

Переклад: Ми закінчили «спіймай і відпусти».

В даному прикладі використано метод описового перекладу.

Оригінал: How many do you need? 28,000. It's a long wall.

Переклад: Скільки тобі потрібно? 28 000. Це велике число.

В даному прикладі використано метод описового перекладу.

Оригінал: We should've gone in, knocked the hell out of it.

Переклад: Нам треба було зайти, вибити з нього всю дурь.

Оригінал: We set records, records at the border.

Переклад: Ми досягли цього, досягли на кордоні.

В даному прикладі використано метод описового перекладу.

Оригінал: If you lead a country like Britain, a strong country, a country which has taken a lead in world affairs in good times and in bad, a country that is always reliable, then you have to have a touch of iron about you.

Переклад: Якщо ви очолюєте таку країну, як Великобританія, сильну країну, країну, яка займала лідерство у світових справах і в хороші, і в погані часи, країну, яка завжди надійна, тоді ви повинні мати трохи серйозності в собі.

Оригінал: You can tell that I'm a lame duck, because nobody's following instructions.

Переклад: Можна сказати, що я лузер, тому що ніхто не дотримується інструкцій.

Оригінал: Whether we have seen eye-to-eye or rarely agreed at all, my conversations with you, the American people...

Переклад: Незалежно від того, чи ми бачилися віч-на-віч, чи взагалі рідко домовлялися, мої розмови з вами, американським народом...

В даному прикладі використано метод перекладу доборою еквіваленту, бо у українській мові ми маємо еквівалент до eye-to-eye – віч-на-віч.

Оригінал: ...our economy doesn't have to be a zero-sum game...

Переклад: наша економіка не повинна бути програшною грою

Оригінал: You never really understand a person until you consider things from his point of view, until you climb into his skin and walk around in it.

Переклад: Ви ніколи не зрозумієте людину по-справжньому, поки не розглянете речі з її точки зору, поки не побудете в її шкурі.

Оригінал: One morning this March, a marine knocked on his mother's door again.

Переклад: Одного ранку цього березня морський піхотинець знову з'явився для його матері.

Оригінал: The lives of gay people are shaped not only by laws

Переклад: Життя гомосексуалів формують не тільки закони

Оригінал: ..to nourish starved bodies and feed hungry minds

Переклад: ..годувати голодні тіла і нагодувати голодні розуми

Оригінал: Country dosen't go on a wild goose chase

Переклад: Країна не робить щось безкорисливо

В даному прикладі використано метод описового перекладу.

Оригінал: He could say, all men are made in the image of God.

Переклад: Він міг би сказати, що всі люди створені за образом Божим.

Оригінал: Stand your ground.

Переклад: Не відповідати на атаку

В даному прикладі використано метод описового перекладу.. У цьому прикладі наведено фразеологізм «stand your ground», що означає нічого не робити

Оригінал: ...a shining city on a hill.

Переклад: Град на пагорбі.

В даному прикладі використано метод підбору еквівалентів, бо і в українській і англійській мові є аналоги.

Таким чином, можна дійти висновку, що найбільш і найчастіше уживані методи перекладу – описовий і метод підбору еквівалентів.

Підсумовуючи проаналізовані дані, можна зазначити, що існує сім найпоширеніших способів перекладу ідіом у медійному дискурсі: транскрипція, запозичений переклад, дослівний переклад, повна реорганізація, компенсація, пропуск та опис.

Дослідження дає нам відомості про ідіоми, класифікацію та функції в сучасній лінгвістиці в політичному дискурсі. Дане дослідження стосується вивчення значення ідіом, які сьогодні вживаються в політичному дискурсі. Висновки з даної роботи відображають результати дослідження.

Ідіоми або фразеологічні одиниці - це фрази, які люди використовують, щоб «додати кольору» своєму мовленню чи письму. Ідіоми можуть додати до тексту потужні образи. Однак іноді буває важко зрозуміти їх значення, і це може призвести до непорозумінь. Ідіома — це вислів із переносним значенням, яке відрізняється від буквального. У наш час люди використовують ідіоми частіше, ніж раніше. Ідіоми можуть посилити повідомлення таким чином, щоб залучити читачів і допомогти пробудити їхні почуття.

ВИСНОВОК

З давніх часів фразеологія привертає увагу до себе дослідників різних галузей науки: філософів, психологів, лінгвістів, соціологів, політологів. Фразеологічні одиниці в мовленні надають йому не тільки емоційну забарвленість, колорит та своєрідність а також можуть навчати моралі, стати засобом зв'язку між різними верствами суспільства, об'єднувати їх та спонукати до взаємопорозумінню, взаємодії. Це може набувати особливого значення саме в контексті політичного життя, представники якого, мають перед собою мету тримати зв'язок з публікою та вдало для себе скеровувати думки суспільства.

Щоденно мова фрагментарно змінюється, збагачується та оновлюється, і суспільство разом з нею, проте не варто забувати, що в успішності сприйняття особистості, є місце такому фактору, як вік— якщо молодше покоління намагається «йти в ногу з часом», тобто, слідкувати за новими трендами, спрощувати або ж навпаки наповнювати мовлення актуальними лексичними та фразеологічними одиницями в умовах розвитку та глобалізації суспільства, проте старше покоління схильне дотримуватись більш стриманого, сухого стилю мовлення, що паралельно ґрунтується на реаліях та досвіді.

Проте, фразеологізми – це ті нероздільні поєднання слів, що є відображенням менталітету, отже, зазвичай викликають довіру в кожного.

Політична мова має свої функції, які, як відомо, спираються на інтенційну базу та подяються на жанри, яким властиві певні ознаки. Можна помітити, що, незалежно від виду промови англійських політиків, виклад інформації здійснюється у переважно послідовній та стриманій манері (зазвичай сталою є структура промови: вступ, що сприяє доброзичливому ставленню слухачів; постановка питання; аргументований та переконливий виклад; заключна частина, де узагальнюється сказане), переважно на кожну промову приходить від 0 до 10 фразеологізмів. Чітко можна прослідити комунікативні тактики та стратегії, які відповідають поставленим цілям та задовільняють мету промов. Саме тому, успішний політик, намагаючись зробити свій виступ

влучним та ефективним, звертається саме до лінгвістики, риторика а також психології.

Доволі широким є спектор фіксованих структур слів– це не тільки яскраво виражені прислів'я, приказки, крилаті вирази або ідіоми, а також «малопомітні» словосполучення.

Проблемою класифікації фразеологізмів займалися такі видатні відчизняні науковці, як В. Виноградов, А. Іскоз, М. Шанський та А. Ленкова, Б. Ларін, І. Чернишова, зарубіжні Т. Шиппан, В. Фляйшер.

Класифікувати фразеологізми можна за їх граматичними, семантичними структурами, функціональною та історичною приналежністю. Залежить тип класифікації від позиції філолога а також від його позиції стосовно фразеології.

Для ретельного аналізу фразеологічних одиниць, які вживаються в промовах англійських політичних діячів, було застосовано:

1) тематичну класифікацію, результати якої свідчать про вживання фразеологізмів, здебільшого в позитивному сенсі, за бажання підкреслити успіх або співпрацю, наполегливість, рішучість – тобто, саме ті області політичного життя, що потребують особливого акценту.

2) морфологічно-синтаксичну класифікацію В. Фляйшера, для детального аналізу фразеологічних одиниць. В результаті цього дослідження з'ясовано, що найпоширенішою групою виявились віддієслівні фразеологізми з субстантивним компонентом, найменш вживаними – субстантивні фразеологізми.

3) структурно-семантичну класифікацію І. Чернишової, що розділяє поняття фразеологічних єдностей, фразеологічних сполучень та фразеологічних висловів. Фразеологічні єдності є групою-лідером за частотою вживання; другу позицію займають фразеологічні вислови, хоча мають такі складові, як прислів'я, крилаті вирази, приказки, що могли б більш яскраво відобразити емоційну складову промов. Отже, можна стверджувати, що політики таки намагаються виражати думки більш дистанційними, стриманими, літературними виразами та ховати фразеологізми за складними лінгвістичними

конструкціями, уникаючи гострої критики.

Також з алишається актуальною проблема перекладу фразеологізмів як в аспекті загального перекладу, адже їх можна зустріти як в художній літературі, публіцистиці, живому мовленні, так і в жанрі політичного дискурсу.

Задля здійснення адекватного перекладу, перекладач має бути обізнаним в фольклорі, історії, мистецтві обох народів, що залучені; вміти опиратися на лінгвістичний, когнітивний, ситуативний, прагматичний аспекти; слідкувати за лексичними та граматичними правилами.

Оскільки мовознавство пропонує різні способи перекладу, що передбачають як точний переклад, так і переклад з видозміною певних складових частин словесної форми або використання тих словосполучень, що існують у мові, на яку здійснюється переклад, що передають своєрідний колорит оригіналу, досить важко виявити приклади неперекладеності.

Також існують різні способи передачі англійських фразеологізмів українською мовою: еквівалентно-повний, описовий, еквівалентно-неповний, дослівний переклад, хоча єдиної думки щодо перекладу фразеологізмів, науковці дійти не змогла та пропонують варіанти свого бачення, розділяючи переклад на фразеологічний та нефразеологічний; контекстуальний та вибіркового; моноеквівалентний, вибіркового, вільний, переклад варіантним відповідником. Пропнується перекладати фразеологізми, в залежності від їх типу.

Спираючись на класифікацію способів перекладу фразеологічних одиниць С.Флоріна та С. Влахова, нами було скласифіковано переклад на фразеологічний та нефразеологічний. Фразеологічний переклад виявився кількісно більшим, оскільки англійська та українська мови мають велику кількість повних та неповних еквівалентів, якими можна не просто задовільно, а точно передати емоційну складову, інтенцію фразеологізмів та сенс. Задля повноти дослідження, ми спробували об'єднати структурно-семантичний аспект фразеологізмів за І. Чернишовою зі способами перекладу, в результаті чого було виявлено, що фразеологічні єдності та фразеологічні вислови передаються переважно еквівалентно-повним та еквівалентно-неповним

способом перекладу, а от фразеологічні словосполучення передаються лексичним, дослівним та описовим перекладом. Звичайно, варіант підбору способу перекладу залежить від багатьох факторів, на які слід зважати.

Питання перекладу фразеологізмів як в аспекті загального перекладу в цілому, так і в сфері політичного дискурсу зокрема, є багатогранним та актуальним, особливо зважаючи на можливість модифікації структури фразеологічних одиниць.

ДОДАТКИ

	Оригінал	Переклад	Джерело
1.	... They know them all by heartВсі знають напам'ять...	https://www.margaretthatcher.org/document/102777
2.	We're not harking back to some nostalgic illusion about Britain's role in the past	Ми не повертаємося до якоїсь ностальгічної ілюзії щодо ролі Британії в минулому	https://www.margaretthatcher.org/document/102777
3.	..rewriting British history as centuries of unrelieved gloom, opposition and failure...	..переписування британської історії як віків незмінного чорної стежки, протистояння та невдач...	https://www.margaretthatcher.org/document/102777
4.	"Allen looked like a broken man,"	«Аллен виглядав як зламаний чоловік», –	https://edition.cnn.com/2022/01/23/p

	Mondale wrote. "He was on the verge of physical collapse and his face was ashen."	написав Мондейл. «Він був на межі фізичного колапсу, а він був біліший від снігу».	olitics/filibuster-60-vote-senate-rule/index.html
5.	Head for head we have done better than America...	У нас вийшло краще, ніж у Америки...	https://www.margarethatcher.org/document/102777
6.	My Government will continue to play a leading role in global affairs	Мій уряд і надалі відіграватиме провідну роль у глобальних справах	https://www.youtube.com/watch?v=1iKAKoigl4Y&t=762s
7.	Get vaccinated or face the sack	Зробіть щеплення або звільняйтесь з роботи	https://www.telegraph.co.uk/world-news/2021/09/09/joe-biden-orders-millions-us-workers-get-covid-vaccine-face/
8.	My Government looks forward to an enhanced partnership with India and China	Мій уряд сподівається на посилення партнерства з Індією та Китаєм	https://www.youtube.com/watch?v=1iKAKoigl4Y&t=762s
9.	... into politicians, then it's just not good enough to just talk the talk and not walk the walk"	... в політиків, тоді не буває недостатньо доброго, щоб не погодитися з цим	https://georgewhitehouse.archives.gov/news/releases/2005/02/text/20050203-6.html
10.	... businesses were on the brink of collapse...	... підприємства були на межі краху...	https://www.bbc.com/news/uk-politics-60145909

11.	Berliner heart, Berliner humor, yes, and a Berliner arrowy tongue	Берлінське серце, берлінський гумор, так, і берлінський гострий язик	https://chnm.gmu.edu/1989/items/how/556
12.	Perhaps this gets to the root of the matter ..	Можливо, це сягає суті справи..	https://www.reaganlibrary.gov/archives/speech/remarks-east-west-relations-brandenburg-gate-west-berlin
13.	We have become stupidly politically correct	Ми стали тупо політкоректними	https://www.bbc.com/news/av/entertainment-arts-41348510
14.	All of us together, in and out of government, must bear the burden	Всі ми разом, як в уряді, так і поза ним, повинні нести цей тягар	https://www.reaganlibrary.gov/archives/speech/inaugural-address-1981#:~:text=All%20of%20us%20together%2C%20in,has%20been%20too%20long%20neglected.
15.	... to stand by our side, not get a free ride	... бути на нашому боці, а вирішили не втручатися	https://www.reaganlibrary.gov/archives/speech/inaugural-address-1981#:~:text=All%20of%20us%20together%2C%20in,has%20been%20too%20long

			%20neglected.
16.	We will again be the exemplar of freedom and a beacon of hope for those who do not now have freedom.	Ми знову будемо взірцем свободи і маяком надії для тих, хто зараз не має свободи.	https://www.reaganlibrary.gov/archives/speech/inaugural-address-1981#:~:text=All%20of%20us%20together%2C%20in,has%20been%20too%20long%20neglected.
17.	Who has had some bad luck can get back on their feet ...	Той, хто пройшов невзгоди - може встати на ноги...	https://www.presidency.ucsb.edu/documents/remarks-prior-meeting-with-newly-elected-mayors
18.	I'm looking forward to, over the next three years ...	Я з нетерпінням чекаю, протягом наступних трьох років...	https://www.presidency.ucsb.edu/documents/remarks-prior-meeting-with-newly-elected-mayors
19.	We are going to start the engine rolling again, because...	Ми збираємося знову почати з початку, тому що...	https://www.washingtonpost.com/news/the-fix/wp/2016/10/19/the-final-trump-clinton-debate-transcript-annotated/
20.	...it's a one-lane highway where they	...дорога в одну сторону, де вони	https://www.washingtonpost.com/ne

	get the jobs...	отримують роботу...	ws/the-fix/wp/2016/10/19/the-final-trump-clinton-debate-transcript-annotated/
21.	He violates the red line in the sand...	Він виходить за межі...	https://www.washingtonpost.com/news/the-fix/wp/2016/10/19/the-final-trump-clinton-debate-transcript-annotated/
22.	It's wrong to take tax breaks with one hand and give pink slips with the other...	Неправильно однією рукою брати податкові пільги, а іншою байдикувати..	https://time.com/4429397/dnc-hillary-clinton-speech/
23.	...who are barely back with their heads above water	...які ледве зводять кінці з кінцями	https://time.com/4429397/dnc-hillary-clinton-speech/
24.	And last but not least, the economic bloc.	І врешті-решт, економічний блок.	https://www.whitehouse.gov/briefing-room/speeches-remarks/2021/09/01/
25.	I was so surprised to see him sign on with the devil	Я був так здивований, побачивши, підписався на ризик.	https://www.stateman.com/story/news/2016/10/12/quick-takes-on-the-second-trump-clinton-debate/9824881007/
26.	Vote with your	Голосуйте чесно	https://www.sta

	feet		tesman.com/story/news/2016/10/12/quick-takes-on-the-second-trump-clinton-debate/9824881007/
27.	...they are very, very worried about the Scottish tail wagging the English dog...	...вони дуже-дуже стурбовані тим, що Шотландія тримає Англію під своїм контролем...	https://www.bbc.com/news/uk-scotland-29274854
28.	Our public services cut to the bone.	Наші комунальні служби скорочені до мінімуму	https://www.markpack.org.uk/131246/blukip/
29.	Rather, it has been the risk-takers, the doers, the makers of things ...	Скоріше, це були ті, хто ризикує, виконавці, творці речей...	http://obamaspeeches.com/
30.	... do our business in the light of day...	... робимо нашу справу при світлі дня...	http://obamaspeeches.com/
31.	... the market can spin out of control - and that a nation cannot prosper long...	... Ринок може вийти з-під контролю – і що нація не може довго процвітати...	http://obamaspeeches.com/
32.	...and with eyes fixed on the horizon...	...спрямованими, сконцентрованими на...	http://obamaspeeches.com/
33.	... and God's grace upon us...	...і Божої благодаті на нас...	http://obamaspeeches.com/
34.	... I didn't know I'd end up finding a	... Я не знав, що зрештою знайду	https://edition.cnn.com/2020/08/19/p

	brother...	брата...	olitics/barack-obama-speech-transcript/index.html
35.	...every two steps forward seems to sometimes produce one step back...	...кожні два кроки вперед, здається, іноді дають один крок назад...	https://time.com/5390568/obama-full-speech-transcript/
36.	..I'd like to pay tribute to the outgoing prime ministerЯ хотів би віддати належне прем'єр-міністру, що йде на посаду...	https://www.reuters.com/article/uk-britain-election-cameron-speech-text-idUKTRE64A5SL20100512
37.	...And I think the service our country needs right now is to face up to our really big challenges..	...І я думаю, що нашій країні зараз потрібна служба, щоб протистояти нашим справді великим викликам.	https://www.reuters.com/article/uk-britain-election-cameron-speech-text-idUKTRE64A5SL20100512
38.	...And I want a political system that people can trust and look up to once again...	...І я хочу політичну систему, якій люди могли б довіряти і на яку знову дивитися...	https://www.reuters.com/article/uk-britain-election-cameron-speech-text-idUKTRE64A5SL20100512
39.	We have to ring the alarm every day.	Треба щодня бити у дзвони.	https://www.president.gov.ua/en/news/krimaska-platforma-pracyuvatime-shodnya-dlya

			rozvyazannya-nag-70145
40.	...took their eyes off of Wall Street, and created a perfect storm.	відірвали погляди від Уолл-стріт і створили ідеальний катаклізм.	https://www.politico.com/story/2016/10/clintons-2008-financial-crisis-trump-campaign-229279
41.	They got away scot-free.	Вони втекли без покарання.	https://www.ourcommons.ca/documentviewer/en/house/latest/hansard
42.	... paid family leave is playing the “woman’s card”...	... оплачувана сімейна відпустка грає на роль жінки	https://www.indiatvnews.com/news/world-donald-trump-economics-would-bankrupt-america-hillary-clinton-330661
43.	... then deal me in...	...введіть мене у справи...	https://www.indiatvnews.com/news/world-donald-trump-economics-would-bankrupt-america-hillary-clinton-330661
44.	... same old establishment politics and stale inside-the-belt-way ideas....	...така ж політика старого істеблішменту і застарілі ідеї, що йдуть за поясом....	http://www.4president.org/speeches/2016/berniesanders2016announcement.htm
45.	And I want a	І я хочу	https://www.bb

	political system that people can trust and look up to once again	політичну систему, якій люди могли б довіряти і на яку знову дивитися	c.com/news/uk-politics-11485397
46.	so-called “gray-zone” attacks	так звані атаки «нейтральної зони».	https://www.whitehouse.gov/briefing-room/speeches-remarks/2022/01/20/remarks-by-president-biden-before-meeting-with-the-infrastructure-implementation-task-force/
47.	...people aren't backed up bumper-to-bumper and more capacity in our rails...	...люди не мають резервного копіювання від скупчення і більше місткості в наших рейках...	https://www.whitehouse.gov/briefing-room/speeches-remarks/2022/01/20/remarks-by-president-biden-before-meeting-with-the-infrastructure-implementation-task-force/
48.	Several weeks ago, these efforts bore fruit.	Кілька тижнів тому ці зусилля принесли свої плоди.	https://www.americanrhetoric.com/speeches/barackobama/barackobamasenatefloorspeechpatriotact.htm
49.	On behalf of the	Від імені	https://www.a

	great state of Illinois, crossroads of a nation..	великого штату Іллінойс, злиття нації..	mericanrhetoric.com/ speeches/convention2 004/barackobama200 4dnc.htm
50.	Russia will pay a heavy price	Росія заплатить велику ціну	https://www.whitehouse.gov/briefing-room/speeches-remarks/2022/01/20/remarks-by-president-biden-before-meeting-with-the-infrastructure-implementation-task-force/
51.	...the pundits like to slice-and-dice our country...	...дослідники люблять ділити нашу країну на шматочки...	https://www.americanrhetoric.com/speeches/convention2004/barackobama2004dnc.htm
52.	It's the hope of slaves sitting around a fire...	Це надія слабких, що сидять біля багаття...	https://www.americanrhetoric.com/speeches/convention2004/barackobama2004dnc.htm
53.	...the bedrock of this nation...	...основа цієї нації...	https://www.americanrhetoric.com/speeches/convention2004/barackobama2004dnc.htm
54.	I feel it's important for me to	Я відчуваю, що для мене важливо	https://www.americanrhetoric.com/

	address this body.	передати це повідомлення.	speeches/barackobam a/barackobamasenate speechonohioelectora lvotes.htm
55.	...we have enormous battles taking place ideologically all across the globe.	... ведуться величезні битви по всюди.	https://www.americanrhetoric.com/speeches/barackobama/barackobamasenate-speechonohioelectoralvotes.htm
56.	...by reaching for and working for new horizonsдосягаючи та працюючи над новими можливостями...	https://www.americanrhetoric.com/speeches/barackobama/barackobamaweeklytransition4thanksgiving.htm
57.	...we can provide swift and sure..	...ми можемо надати швидко..	https://www.americanrhetoric.com/speeches/barackobama/barackobamasecurityteamannouncement.htm
58.	And I look forward to working with him in the years ahead.	І я з нетерпінням чекаю співпраці з ним у наступні роки.	https://www.americanrhetoric.com/speeches/barackobama/barackobamasecretarycommerce.htm
59.	US can't turn 'blind eye' to Syria.	США не можуть відвернутися від Сирії.	https://www.hurriyetdailynews.com/obama-says-us-cant-turn-blind-eye-to-

			syria-54014
60.	Negotiations cannot convince al Qaeda's leaders to lay down their arms.	Переговори не можуть переконати лідерів Аль-Каїди здатися.	https://www.americanrhetoric.com/speeches/barackobama/barackobamanobelprizespeech.htm
61.	North Korea do not game the system.	Північна Корея не розуміє системи.	https://www.americanrhetoric.com/speeches/barackobama/barackobamanobelprizespeech.htm
62.	... can move down a new path unless it has the choice of an open door..	...може рухатися по новому шляху, якщо не має вибору нових можливостей.	https://www.americanrhetoric.com/speeches/barackobama/barackobamanobelprizespeech.htm
63.	...we have tasted the bitter swill of civil war and segregation..	...ми скуштували гіркий напій громадянської війни та сегрегації.	https://www.americanrhetoric.com/speeches/barackobama/barackobamainauguraladdress.htm
64.	The snow was stained with blood.	Ім'я було заляпане.	https://www.americanrhetoric.com/speeches/barackobama/barackobamainauguraladdress.htm
65.	October Surprises	Жовтневі сюрпризи (за місяць до виборів)	https://www.rev.com/blog/transcripts/donald-trump-2020-election-night-speech-transcript

66.	So we want that obviously to stay in play.	Тому ми хочемо, щоб це, очевидно, залишалося в грі.	https://www.rev.com/blog/transcripts/donald-trump-2020-election-night-speech-transcript
67.	I'm saying on the record	Я висловлююся публічно	https://www.rev.com/blog/transcripts/donald-trump-2020-election-night-speech-transcript
68.	I've been given a lot of credit for what I did there.	Мені віддали велику честь за те, що я там зробив.	https://edition.cnn.com/2020/07/15/politics/president-donald-trump-rose-garden-speech/index.html
69.	That's an iffy question.	Це питання з підвохом.	https://www.history.com/news/10-words-and-phrases-popularized-by-presidents
70.	With rebellion thus sugar-coated ...	Таким чином, під прикриттям бунту	https://www.history.com/news/10-words-and-phrases-popularized-by-presidents
71.	they have been drugging the public mind of their section	Вони напильюють громадську свідомість своєї секції	https://www.history.com/news/10-words-and-phrases-popularized-by-presidents

72.	But in a real crisis, it collapses like a house of cards.	Проте в реальній кризі вона руйнується, як картковий будиночок.	https://edition.cnn.com/2020/08/18/politics/bill-clinton-speech-transcript-dnc/index.html
73.	Our party is united in offering you a very different choice: a go-to-work president.	Наша партія єдина, хто запропонує Вам зовсім інший вибір: справді працюючого президента.	https://edition.cnn.com/2020/08/18/politics/bill-clinton-speech-transcript-dnc/index.html
74.	In this lesson, I'm going to face one of my most public defeats ...	На цьому кроці я зіткнуся з одним із моїх найбільш публічних поразок...	https://www.nytimes.com/2021/12/08/us/elections/hillary-clinton-speech-election.html
75.	.. head-on by sharing with you the speech.	..зуткнувшись з нею лоб в лоб, поділяючись з вами промовою.	https://www.nytimes.com/2021/12/08/us/elections/hillary-clinton-speech-election.html
76.	our brave country must again prepare itself to survive against great odds	наша хороброва країна повинна знову підготуватися, щоб вижити, незважаючи на великі труднощі	https://www.theguardian.com/us-news/2021/dec/09/hillary-clintons-victory-speech-and-others-that-were-never-heard
77.	...but our heroes are epic men of flesh and blood.	...але наші герої — епічні люди з плоті та крові.	https://www.theguardian.com/us-news/2021/dec/09/hil

			lary-clintons-victory-speech-and-others-that-were-never-heard
78.	does have a stake in the discussion that takes place here.	має зацікавленість у дискусії, яка тут відбувається.	https://www.mfa.org/exhibitions/amelia-pica/transcript-womens-rights-are-human-rights
79.	and he said I'll get back to you	Я ще до тебе дістанусь	https://www.vox.com/2016/7/26/12285312/bill-clinton-dnc-1988-speaker-late-night
80.	Clinton is so adept at reading the room.	Клінтон так майстерно бачить аудиторію наскрізь.	https://www.vox.com/2016/7/26/12285312/bill-clinton-dnc-1988-speaker-late-night
81.	What does he bring to the table?	Що доброго він нам розповість?	https://learningenglish.voanews.com/a/what-does-that-mean-what-did-she-say-expressions-american-presidential-candidates-use-in-debates/3106823.html
82.	Miss the boat	Вже занадто пізно	https://www.reuters.com/blog/transcript

			s/donald-trump-des-moines-iowa-rally-speech-transcript-october-9
83.	...and one glorious nation under God.	і один славний народ під Божою волею..	https://www.rev.com/blog/transcripts/donald-trump-des-moines-iowa-rally-speech-transcript-october-9
84.	We ended catch-and-release.	Ми закінчили «спіймай і відпусти».	https://www.rev.com/blog/transcripts/donald-trump-des-moines-iowa-rally-speech-transcript-october-9
85.	How many do you need? 28,000. It's a long wall.	Скільки тобі потрібно? 28 000. Це велике число.	https://www.rev.com/blog/transcripts/donald-trump-des-moines-iowa-rally-speech-transcript-october-9
86.	We should've gone in, knocked the hell out of it.	Нам треба було зайти, вибити з нього всю дурь.	https://www.rev.com/blog/transcripts/donald-trump-cullman-alabama-rally-speech-transcript
87.	We set records, records at the border.	Ми досягли цього, досягли на кордоні.	https://www.rev.com/blog/transcripts/donald-trump-

			cullman-alabama-rally-speech-transcript
88.			
89.	If you lead a country like Britain, a strong country, a country which has taken a lead in world affairs in good times and in bad, a country that is always reliable, then you have to have a touch of iron about you.	Якщо ви очолюєте таку країну, як Великобританія, сильну країну, країну, яка займала лідерство у світових справах і в хороші, і в погані часи, країну, яка завжди надійна, тоді ви повинні мати трохи серйозності в собі.	https://www.usatoday.com/story/news/world/2013/04/08/thatcher-dead/2062509/
90.	You can tell that I'm a lame duck, because nobody's following instructions.	Можна сказати, що я лузер, тому що ніхто не дотримується інструкцій.	https://www.revolv.com/blog/transcripts/barack-obama-farewell-address-transcript-classic-speech-transcripts
91.	Whether we have seen eye-to-eye or rarely agreed at all, my conversations with you, the American people...	Незалежно від того, чи ми бачилися віч-на-віч, чи взагалі рідко домовлялися, мої розмови з вами, американським народом...	https://www.revolv.com/blog/transcripts/barack-obama-farewell-address-transcript-classic-speech-transcripts
92.	...our economy doesn't have to be a zero-sum game...	наша економіка не повинна бути програшною грою	https://www.revolv.com/blog/transcripts/barack-obama-

			farewell-address-transcript-classic-speech-transcripts
93.	You never really understand a person until you consider things from his point of view, until you climb into his skin and walk around in it.	Ви ніколи не зрозумієте людину посправжньому, поки не розглянете речі з її точки зору, поки не побудете в її шкурі.	https://www.reverv.com/blog/transcripts/barack-obama-farewell-address-transcript-classic-speech-transcripts
94.	One morning this March, a marine knocked on his mother's door again.	Одного ранку цього березня морський піхотинець знову з'явився для його матері.	https://www.reverv.com/blog/transcripts/president-barack-obama-memorial-day-speech-2016
95.	The lives of gay people are shaped not only by laws	Життя гомосексуалів формують не тільки закони	https://www.reverv.com/blog/transcripts/hillary-clinton-lgbtq-rights-speech-transcript-un-2011
96.	..to nourish starved bodies and feed hungry minds	..годувати голодні тіла і нагодувати голодні розуми	http://obamaspeeches.com/
97.	Country doesn't go on a wild goose chase	Країна не робить щось безкорисливо	https://www.reverv.com/blog/transcripts/ronald-reagan-memorial-day-speech-transcript-1982
98.	He could say, all men are made in the	Він міг би сказати, що всі люди	https://www.reverv.com/blog/transcript

	image of God.	створені за образом Божим.	s/the-american- dream-july-4th- speech-transcript- martin-luther-king-jr
99.	Stand your ground.	Не відповідати на атаку.	https://www.americanrhetoric.com/speeches/barackobama/barackobamacubapeoplespeech.htm
100	...a shining city on a hill.	Град на пагорбі.	https://www.americanrhetoric.com/speeches/convention2016/barackobamadnc2016.htm

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Akhramova O. S. Lexicology: Theory and Method. Moscow: Moscow State University, 1972. 173 p.
2. Galperin I. R. Stylistics. Moscow: Higher School, 1977. 332 p.
3. Logan P. S. English Idioms. Constable & company, ltd, 1933. 63 p.
4. Алефіренко М.Ф. Теоретичні питання фразеології. Харків: Вища школа, 1987. 133 с
5. Амосова Н. Н. Основы английской фразеологии. Ленинград: Изд-во ЛГУ, 1963. 208 с.
6. Арнольд И.В. Лексикология современного англ. языка. Москва: Высш. шк., 1986. 295с
7. Виноградов В. В. Избранные труды. Лексикология и лексикография. Москва, 1977. 140-161 с.
8. Влахов С., Флорин С. Непереводимое в переводе. М.: Международные отношения, 1980. 343 с.
9. Дёмина Т. Фразеология пословиц и поговорок. Москва: ГИС, 2001. –135 с.
10. Дубенко О.Ю. Англо-американські прислів'я та приказки. Вінниця: Нова Книга, 2004. 416 с
11. Зорівчак Р.П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія. Львів: Вища школа, 1983. 175 с.
12. Зорівчак Р.П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія. Львів: Вища школа. Вид-во при Львівському університеті, 1983.
13. Калинина В.Д. Теория и практика перевода. Москва: РУДН, 2008. 179 с
14. Карабан В. І., Мейс Дж. Переклад з англійської мови українську. Вінниця: Нова Книга, 2003. 608 с.
15. Комиссаров В.Н. Слово о переводе (Очерк лингвистического учения о переводе). Москва: Междунар. отношения, 1973. 214 с
16. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства. Вінниця : Нова Книга, 2008. 512 с.

17. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). Вінниця: Нова Книга, 2003. 448 с.
18. Кочерган М.П. Вступ до мовознавства: Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів освіти. Київ: Видавничий центр «Академія», 2002. 368с.
19. Крупнов В. Н. В творческой лаборатории переводчика. Москва: 1979. 130-184с.
20. Кунин А.В. Курс фразеологии современного английского языка. Дубна: Издательский центр «Феникс», 1996. 381 с.
21. Латышев Л.К. Курс перевода. Москва: 1981. 243 с.
22. Максимов С.Є. Практичний курс перекладу (англійська та українські мови). Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2016. 176 с.
23. Ніколаєнко А.Г. Лексикологія англійської мови – теорія і практика. Вінниця: Нова Книга, 2007. 528 с.
24. Селіванова О.О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава: Довкілля-К, 2011. 844 с.
25. Середина К.Г. Идиоматика в английской речи. Москва: Просвещение, 1964. 50 с
26. Силантьев И. В. Текст в системе дискурсных взаимодействий. Новосибирск: Новосибирский государственный ун-т, 2004. 98-123 с.
27. Смирнитский А. И. Синтаксис английского языка. Москва: Литературы на иностранных языках, 1957. 286 с.
28. Сухенко К.М. Лексичні проблеми перекладу. Київ: Вид-во Київ. ун-ту, 1972
29. Федоров А. Введение в теорию перевода: лингвистические проблемы. Москва: Издательство литературы на иностранных языках, 1958. 376 с
30. Федоров А.В. Введение в теорию перевода. Москва: 1963. 330 с. Авксентьев Л. Сучасна українська мова. Фразеологія / Л. Авксентьев. – Харків: Вища школа, 1983. – 137 с.
31. Алефіренко М.Ф. Теоретичні питання фразеології. – Харків, 1987. – 198 с.

32. Алтунян А.Г. Анализ политических текстов: учебное пособие. – 2-е издание. Москва: Логос, 2010. – 384 с.
33. Бархударов Л. С. Язык и перевод. – Москва: Высшая школа, 1975. – 240с.
34. Ван Дейк Т. А. Язык. Познание. Коммуникация / Т. А. Ван Дейк. – Благовещенск: БГК им. И.А. Бодуэна де Куртенэ, 2000. – 308 с. – (ISBN 5-80157-202-3).
35. Влахов С. Непереводимое в переводе / С. Влахов, С. Флорин. – Москва, 1980. – 343 с.
36. Карабан В. І. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову / В. І. Карабан, Д. Мейс. – Вінниця: Нова книга, 2003. – 606 с. – (ISBN 966-7890-51-1).
37. Падалка О. В. Політична промова та її просодичні характеристики /Падалка О. В. // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Філологічні науки. Мовознавство. – 2012. – № 6(231). – С. 66–69
38. Фразеологія: знакові величини / Я. А. Баран, М. І. Зимомря, О. М. Білоус, І. М. Зимомря. – Вінниця: Нова книга, 2008. – 256 с. – (ISBN 978-966-382-142-9)
39. Шейгал, Е. И. Семиотика политического дискурса/ Монография. Волгоград: Перемена, 2000. – 328 с.
40. Алефиренко Н.Ф. Теория языка / Н.Ф. Алефиренко. – М.: ИЦ «Академия», 2010. – 384 с.
41. Амосова Н.А. Основы английской фразеологии / Н.А. Амосова. – Л.: Изд-во Ленинградского университета, 1963. – 208 с.
42. Аничков И.Е. Идиоматика и семантика / И.Е. Аничков // Вопросы языкознания. – 1992. – № 5. – С. 140-150
43. Демьянков В.З. Политический дискурс как предмет политологической филологии / В.З. Демьянков // Политическая наука. Политический дискурс: История и современные исследования. – 2002. – № 3. – С. 32–43
44. Попова Е.С. Текст и дискурс: дифференциация / Е.С. Попова // Молодой ученый. – 2014. – №6(65). – С. 641-643.

45. Почепцов Г.Г. Теорія комунікації / Г.Г. Почепцов. – К.: Видавничий центр “Київський університет”, 1999. – 301 с.
46. Прохоров Ю.Е. Действительность. Текст. Дискурс / Ю.Е. Прохоров. – М.: Флинта; Наука. – 224 с.
47. Реформатский А.А. Введение в языковедение / А.А. Реформатский. – М.: Аспект Пресс, 2000. – 537 с.
48. Рублева Е.В. Лингвопрагматические аспекты политической теледискуссии / Е.В. Рублева – М.: Наука, 2006. – 124 с.
49. Савицкий В.М. Основы общей теории идиоматики / В.М. Савицкий. – М.: Гнозис, 2006. – 208 с
50. Смирницкий А.И. Лексикология английского языка / А.И. Смирницкий. М.: МГУ, 1998. – 260 с.
51. Смит Л.П. Фразеология английского языка / Л.П. Смит / пер. с англ. Л.П. Пастушенко. – К.: Советский писатель, 1982. – 328 с
52. Телия В. Н. Основные особенности значения идиом как единиц фразеологического состава языка / В.Н. Телия // Словарь образных выражений русского языка. – М.: Отчизна, 1995. – С. 10–16.
53. Терехова Е.В. Критерии выделения и особенности функционирования рекуррентных конструкций в английском политическом и дипломатическом дискурсе / Е.В. Терехова // Лингвистика и межкультурная коммуникация. – 2011. – №9.1. – С. 102-108
54. Федоров А.В. Основы общей теории перевода / А.В. Федоров. – М., 2002. – 416 с.
55. Фесенко Т.А. Концептуальные основы перевода / Т.А. Фесенко. – Тамбов: ТГУ, 2001. – 124 с.
56. Черданцева Т.З. Мотивационный макрокомпонент идиомы и параметр денотации / Т.З. Черданцева. – М.: Наука, 1990. – 273 с.
57. Чернышева И.И. Старые проблемы в новой лингвистической парадигме / И.И. Чернышева // Филологические науки. – 1997. – №2. – С. 76-83.
58. Чудинов А.П. Политическая лингвистика / А.П. Чудинов. – М.: Флинта, Наука, 2006. – 256 с.

59. Ball W.J. Colloquial Idiom. London / W.J. Ball. – Toronto: Longmans, 1958. – 258 p.
60. Зорівчак Р. П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія / Р. П. Зорівчак. – Львів : Вища школа, 1983. – 175 с. 61. Копыленко М. М. Очерки по общей фразеологии / М. М. Копыленко, З. Д. Попова. – Воронеж : Изд-во Воронеж. ун-та, 1972. – 124 с.
62. Падалка О.В. Політична промова та її просодичні характеристики. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Філологічні науки. Мовознавство. 2012. № 6(231). С. 66–69.
63. Самойлова І.В., Подвойська О.В. Лексичні особливості політичних промов. Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Філологічні науки. 2016. Кн. 1. С. 235–238.
64. Федоренко О. Політичні неологізми-запозичення в англійських засобах масової інформації / О. Федоренко // Південний архів (філологічні науки). Романські, германські та східні мови, № 73 (2018). – С. 139–143.
65. Кльось С. Семантичні особливості функціонування фразеологізмів у політичному дискурсі (на основі промов діячів англійською мовою) / С. Кльось // Молодь і ринок. – 2012. – № 1. – С. 106–110.
66. Лосіч О. Утворення англійських фразеологізмів політичного дискурсу та проблеми їх перекладу українською мовою / О. Лосіч // Вісник студентського наукового товариства Горлівського інституту іноземних мов, Випуск 3. - Бахмут 2017. – С. 92–94.
67. Белих Д. І. Особливості перекладу англійських фразеологічних одиниць у політичному дискурсі / Д. І. Белих, Є. І. Ковальова // Вісник Національного технічного університету "ХПІ". Серія: Актуальні проблеми розвитку українського суспільства = Bulletin of the National Technical University "KhPI". Series: Actual problems of Ukrainian society development : зб. наук. пр. – Харків : НТУ "ХПІ", 2018. – № 4 (1280). – С. 88-92.
68. Палей Т. А. Лексико-граматичні особливості перекладу англійських епітетів / Т. А. Палей // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка . Філологічні науки. – 2017. – Вип. 2. – С. 99 – 104.

69. Клименко І. М. Лексичні трансформації при передачі англійської політичної термінології українською мовою / І. М. Клименко, І. С. Зоренко // Філологічні студії. Науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету. – 2012. – Вип. 8. – С. 84–90.
70. Сіняговська І. Ю. Визначення та класифікація перекладацьких трансформацій у процесі художнього перекладу тексту / І. Ю. Сіняговська // Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу "Києво-Могилянська академія"]. Сер. : Філологія. Мовознавство. – 2014. – Т. 221, Вип. 209. – С. 89–93.
71. Петренко В. Особливості визначення політичної мови / В. Петренко // Політичний менеджмент – 2007. – № 2. – С. 16 – 24.
72. Самойлова І. В., Подвойська О. В. Лексичні особливості політичних промов // Філологічні науки. – 2016. – Книга 1. – С. 235-238.
73. Пасенчук, Н. В. Поняття дискурсу як комунікативної події та текстової категорії / Н. В. Пасенчук // Science and Education a New Dimension. Philology. – Budapest, 2017. – № 123. – С. 52–56.
74. Коваль І. О. Президентський дискурс: сутність, структура, функції, цілі / І. О. Коваль // Стратегічні пріоритети. – 2012. – № 3. – С. 158–164.
75. Усенко М. Особливості перекладу політичного дискурсу / М. Усенко // Матеріали IV Всеукраїнської студентської науково-технічної конференції «Природничі та гуманітарні науки. Актуальні питання», 19–20 квітня 2011 року – Т. : ТНТУ, 2011 – Том 2. – С. 314. – (Гуманітарні науки).
76. Чернышова И. И. Текстобразующие потенции фразеологических единиц / И. И. Чернышова // Сб. науч. трудов Моск. гос. пед. ин-та ин. яз. им. М. Горька. – 1976. – Вып. 103. – С. 256–263.
77. Чернишева И. И. Фразеологическая система и её семантические категории / И. И. Чернишева // Иностранные языки в школе. – 1973. – № 2. – С. 3–13.
78. Шандрин Н. Л. О двух одинаковых способах преобразования фразеологических единиц в речи / Н. Л. Шандрин // Тез. докл. науч.- техн. конф. Ленинград. электротехн. ин-та связи. – 1968. – Вып. 6. – С. 8–9.

79. Крушельницька О. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник/ Ольга Крушельницька. – Київ : Кондор, 2003. – 189 с.

80. Кочерган М. П. Загальне мовознавство : підручник /М. П. Кочерган. – Київ: Видавничий центр «Академія», 2003. – 464 с.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. <https://www.margaretthatcher.org/document/102777>
2. <https://www.margaretthatcher.org/document/102777>
3. <https://www.margaretthatcher.org/document/102777>
4. <https://edition.cnn.com/2022/01/23/politics/filibuster-60-vote-senate-rule/index.html>
5. <https://www.margaretthatcher.org/document/102777>
6. <https://www.youtube.com/watch?v=1iKAKoig14Y&t=762s>
7. <https://www.telegraph.co.uk/world-news/2021/09/09/joe-biden-orders-millions-us-workers-get-covid-vaccine-face/>
8. <https://www.youtube.com/watch?v=1iKAKoig14Y&t=762s>
9. <https://georgewbush-whitehouse.archives.gov/news/releases/2005/02/text/20050203-6.html>
10. <https://www.bbc.com/news/uk-politics-60145909>
11. <https://chnm.gmu.edu/1989/items/show/556>
12. <https://www.reaganlibrary.gov/archives/speech/remarks-east-west-relations-brandenburg-gate-west-berlin>
13. <https://www.bbc.com/news/av/entertainment-arts-41348510>
14. <https://www.reaganlibrary.gov/archives/speech/inaugural-address-1981#:~:text=All%20of%20us%20together%2C%20in,has%20been%20too%20long%20neglected.>
15. <https://www.reaganlibrary.gov/archives/speech/inaugural-address-1981#:~:text=All%20of%20us%20together%2C%20in,has%20been%20too%20long%20neglected.>
16. <https://www.reaganlibrary.gov/archives/speech/inaugural-address-1981#:~:text=All%20of%20us%20together%2C%20in,has%20been%20too%20long%20neglected.>
17. <https://www.presidency.ucsb.edu/documents/remarks-prior-meeting-with-newly-elected-mayors>
18. <https://www.presidency.ucsb.edu/documents/remarks-prior-meeting-with-newly-elected-mayors>

19. <https://www.washingtonpost.com/news/the-fix/wp/2016/10/19/the-final-trump-clinton-debate-transcript-annotated/>
20. <https://www.washingtonpost.com/news/the-fix/wp/2016/10/19/the-final-trump-clinton-debate-transcript-annotated/>
21. <https://www.washingtonpost.com/news/the-fix/wp/2016/10/19/the-final-trump-clinton-debate-transcript-annotated/>
22. <https://time.com/4429397/dnc-hillary-clinton-speech/>
23. <https://time.com/4429397/dnc-hillary-clinton-speech/>
24. <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/speeches-remarks/2021/09/01/>
25. <https://www.statesman.com/story/news/2016/10/12/quick-takes-on-the-second-trump-clinton-debate/9824881007/>
26. <https://www.statesman.com/story/news/2016/10/12/quick-takes-on-the-second-trump-clinton-debate/9824881007/>
27. <https://www.bbc.com/news/uk-scotland-29274854>
28. <https://www.markpack.org.uk/131246/blukip/>
29. <http://obamaspeeches.com/>
30. <http://obamaspeeches.com/>
31. <http://obamaspeeches.com/>
32. <http://obamaspeeches.com/>
33. <http://obamaspeeches.com/>
34. <https://edition.cnn.com/2020/08/19/politics/barack-obama-speech-transcript/index.html>
35. <https://time.com/5390568/obama-full-speech-transcript/>
36. <https://www.reuters.com/article/uk-britain-election-cameron-speech-text-idUKTRE64A5SL20100512>
37. <https://www.reuters.com/article/uk-britain-election-cameron-speech-text-idUKTRE64A5SL20100512>
38. <https://www.reuters.com/article/uk-britain-election-cameron-speech-text-idUKTRE64A5SL20100512>
39. <https://www.president.gov.ua/en/news/krimaska-platforma-pracyuvatime-shodnya-dlya-rozvyazannya-nag-70145>

40. <https://www.politico.com/story/2016/10/clintons-2008-financial-crisis-trump-campaign-229279>
41. <https://www.ourcommons.ca/documentviewer/en/house/latest/hansard>
42. <https://www.indiatvnews.com/news/world-donald-trump-economics-would-bankrupt-america-hillary-clinton-330661>
43. <https://www.indiatvnews.com/news/world-donald-trump-economics-would-bankrupt-america-hillary-clinton-330661>
44. <http://www.4president.org/speeches/2016/berniesanders2016announcement.htm>
45. <https://www.bbc.com/news/uk-politics-11485397>
46. <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/speeches-remarks/2022/01/20/remarks-by-president-biden-before-meeting-with-the-infrastructure-implementation-task-force/>
47. <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/speeches-remarks/2022/01/20/remarks-by-president-biden-before-meeting-with-the-infrastructure-implementation-task-force/>
48. <https://www.americanrhetoric.com/speeches/barackobama/barackobamasenatefloorsspeechpatriotact.htm>
49. <https://www.americanrhetoric.com/speeches/convention2004/barackobama2004dnc.htm>
50. <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/speeches-remarks/2022/01/20/remarks-by-president-biden-before-meeting-with-the-infrastructure-implementation-task-force/>
51. <https://www.americanrhetoric.com/speeches/convention2004/barackobama2004dnc.htm>
52. <https://www.americanrhetoric.com/speeches/convention2004/barackobama2004dnc.htm>
53. <https://www.americanrhetoric.com/speeches/convention2004/barackobama2004dnc.htm>
54. <https://www.americanrhetoric.com/speeches/barackobama/barackobamasenatepeechonohioelectoralvotes.htm>

55. <https://www.americanrhetoric.com/speeches/barackobama/barackobamasenate-speechonohioelectoralvotes.htm>
56. <https://www.americanrhetoric.com/speeches/barackobama/barackobamaweeklytransition4thanksgiving.htm>
57. <https://www.americanrhetoric.com/speeches/barackobama/barackobamasecurityteamannouncement.htm>
58. <https://www.americanrhetoric.com/speeches/barackobama/barackobamasecretarycommerce.htm>
59. <https://www.hurriyetdailynews.com/obama-says-us-cant-turn-blind-eye-to-syria-54014>
60. <https://www.americanrhetoric.com/speeches/barackobama/barackobamanobelprizespeech.htm>
61. <https://www.americanrhetoric.com/speeches/barackobama/barackobamanobelprizespeech.htm>
62. <https://www.americanrhetoric.com/speeches/barackobama/barackobamanobelprizespeech.htm>
63. <https://www.americanrhetoric.com/speeches/barackobama/barackobamainauguraladdress.htm>
64. <https://www.americanrhetoric.com/speeches/barackobama/barackobamainauguraladdress.htm>
65. <https://www.rev.com/blog/transcripts/donald-trump-2020-election-night-speech-transcript>
66. <https://www.rev.com/blog/transcripts/donald-trump-2020-election-night-speech-transcript>
67. <https://www.rev.com/blog/transcripts/donald-trump-2020-election-night-speech-transcript>
68. <https://edition.cnn.com/2020/07/15/politics/president-donald-trump-rose-garden-speech/index.html>
69. <https://www.history.com/news/10-words-and-phrases-popularized-by-presidents>

70. <https://www.history.com/news/10-words-and-phrases-popularized-by-presidents>
71. <https://www.history.com/news/10-words-and-phrases-popularized-by-presidents>
72. <https://edition.cnn.com/2020/08/18/politics/bill-clinton-speech-transcript-dnc/index.html>
73. <https://edition.cnn.com/2020/08/18/politics/bill-clinton-speech-transcript-dnc/index.html>
74. <https://www.nytimes.com/2021/12/08/us/elections/hillary-clinton-speech-election.html>
75. <https://www.nytimes.com/2021/12/08/us/elections/hillary-clinton-speech-election.html>
76. <https://www.theguardian.com/us-news/2021/dec/09/hillary-clintons-victory-speech-and-others-that-were-never-heard>
77. <https://www.theguardian.com/us-news/2021/dec/09/hillary-clintons-victory-speech-and-others-that-were-never-heard>
78. <https://www.mfa.org/exhibitions/amalia-pica/transcript-womens-rights-are-human-rights>
79. <https://www.vox.com/2016/7/26/12285312/bill-clinton-dnc-1988-speaker-late-night>
80. <https://www.vox.com/2016/7/26/12285312/bill-clinton-dnc-1988-speaker-late-night>
81. <https://learningenglish.voanews.com/a/what-does-that-mean-what-did-she-say-expressions-american-presidential-candidates-use-in-debates/3106823.html>
82. <https://www.rev.com/blog/transcripts/donald-trump-des-moines-iowa-rally-speech-transcript-october-9>
83. <https://www.rev.com/blog/transcripts/donald-trump-des-moines-iowa-rally-speech-transcript-october-9>
84. <https://www.rev.com/blog/transcripts/donald-trump-des-moines-iowa-rally-speech-transcript-october-9>

85. <https://www.rev.com/blog/transcripts/donald-trump-des-moines-iowa-rally-speech-transcript-october-9>
86. <https://www.rev.com/blog/transcripts/donald-trump-cullman-alabama-rally-speech-transcript>
87. <https://www.rev.com/blog/transcripts/donald-trump-cullman-alabama-rally-speech-transcript>
- 88.
89. <https://www.usatoday.com/story/news/world/2013/04/08/thatcher-dead/2062509/>
90. <https://www.rev.com/blog/transcripts/barack-obama-farewell-address-transcript-classic-speech-transcripts>
91. <https://www.rev.com/blog/transcripts/barack-obama-farewell-address-transcript-classic-speech-transcripts>
92. <https://www.rev.com/blog/transcripts/barack-obama-farewell-address-transcript-classic-speech-transcripts>
93. <https://www.rev.com/blog/transcripts/barack-obama-farewell-address-transcript-classic-speech-transcripts>
94. <https://www.rev.com/blog/transcripts/president-barack-obama-memorial-day-speech-2016>
95. <https://www.rev.com/blog/transcripts/hillary-clinton-lgbtq-rights-speech-transcript-un-2011>
96. <http://obamaspeeches.com/>
97. <https://www.rev.com/blog/transcripts/ronald-reagan-memorial-day-speech-transcript-1982>
98. <https://www.rev.com/blog/transcripts/the-american-dream-july-4th-speech-transcript-martin-luther-king-jr>
99. <https://www.americanrhetoric.com/speeches/barackobama/barackobamacubapeoplespeech.htm>
100. <https://www.americanrhetoric.com/speeches/convention2016/barackobamadnc2016.htm>
- 101.

SUMMARY

The relationship between language and politics is expressed as none a political regime cannot exist without communication.

Since political actions are linguistic actions, the specificity of politics lies in its discursive character

Fragments of social experience determined by the main activity of a given nation are reflected in the vocabulary of political discourse. The existence of certain lexical units is explained by practical needs.

When learning any foreign language, there is a collision with history and culture of a given people, since speech and culture are closely related. An important component of any language is folklore, i.e. folk art, including proverbs, idioms and sayings.

It is impossible to understand the present and see the past of any nation without knowing its history. The connection of the history and culture of the people with the language is special clearly manifests itself at the phraseological level. The variety of phraseological units reflects specific national features, and they are already the roots they go down in the history of the nation, its way of life and traditions.

Political language is very lexically rich because the recipient listens to that personality that is capable of causing him emotional response, i.e., when a politician is able to verbally relate himself, convince, inspire trust.

Phraseologisms are one of the methods of achieving the communicative goal of a politician, because they are actively used and can be used to achieve the goals set by politicians and become a tool for ensuring the availability of information.

The problem of peculiarities of the functioning and translation of phraseology such scientists as V. Vynogradov, V. Karaban, S. Vlahov, , I. Chernyshova, V. Zhukov, M. Alefirenko, Ya. Baran, O. Bilous, I. Zymomria, T. Shippan worked on the units.

The relevance of the study is determined by the growing interest in politics and political figures, defining pragmatic tactics and strategies communicative acts and methods of their implementation using linguistic,

psychological and rhetorical means of influencing the addressee. One of the aspects worth noting is the active functioning of phraseological units in political discourse, in political speeches, because they best reflect the whole essence. Since the grammatical and lexical systems in the original language and the translated language can be different, this can cause considerable difficulties during translation and the emergence of professional difficulties in the future.

The purpose of the study is the analysis of lexical and semantic features phraseological units in English-language political speeches, definition of types and methods of their translation into Ukrainian. Achieving the set goal involves solving the following tasks:

- 1) reveal the meaning of the concept of "political discourse", "phraseological unit";
- 2) determine the role and functions of phraseological units in speeches politicians;
- 3) classify phraseological units according to morphological and syntactic and by structural-semantic classifications;
- 4) propose and justify the translation methods chosen for translation of selected factual material.

The object of research is phraseological units used by English-speaking politicians in public speeches.

The subject of the study of this work is ways of transferring phraseological units that function in the political speeches of English-speaking politicians into the Ukrainian language.

The research material is 100 speeches of English speakers political figures.

To achieve the goal of the study, the following methods were used:

general scientific methods: analysis of linguistic scientific sources for clarification development of the problem, the method of theoretical analysis (definition of the main concepts related to phraseology), as well as special ones were applied
linguistic methods: descriptive method - for study and systematization phraseological units in speeches, argumentation of selected translation units

receptions; comparative - to highlight common and distinctive features in the subject vocabulary; structural method - to study the specifics of the structure phraseological units and the use of direct language analysis methods components; elements of quantitative analysis for presentation of results research.

The theoretical value of the work lies in the possibility of application results of work in the further study of lexical-semantic features of phraseological units used in political speeches, studying the translation of phraseological units in the genre of political discourse.

The practical significance is that the obtained results can to be used in special courses when teaching philological disciplines, c the process of conducting classes on a practical course of translation of the English language. Structure. The thesis consists of an introduction, three sections (with conclusions to each), general conclusions, a list of used sources and one appendix.

The total volume of work is pages.